

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៤០៥/០០៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១០ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាទីក្រុងវីយ៉ែនស្តីពីទំនាក់ទំនង ក្នុងស៊ីវិល ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យ ប្រជុំពេញអង្គលើកទី២ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័តយល់ស្របលើ ទម្រង់និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យ ប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៩ នីតិកាលទី ១ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាទីក្រុងវីយ៉ែនស្តីពីទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ីវិល

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមលើអនុសញ្ញាទីក្រុងវីយ៉ែនស្តីពីទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ីវិល ដែលធ្វើនៅ ទីក្រុងវីយ៉ែន នាថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៦៣ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់ មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញា នេះ ។

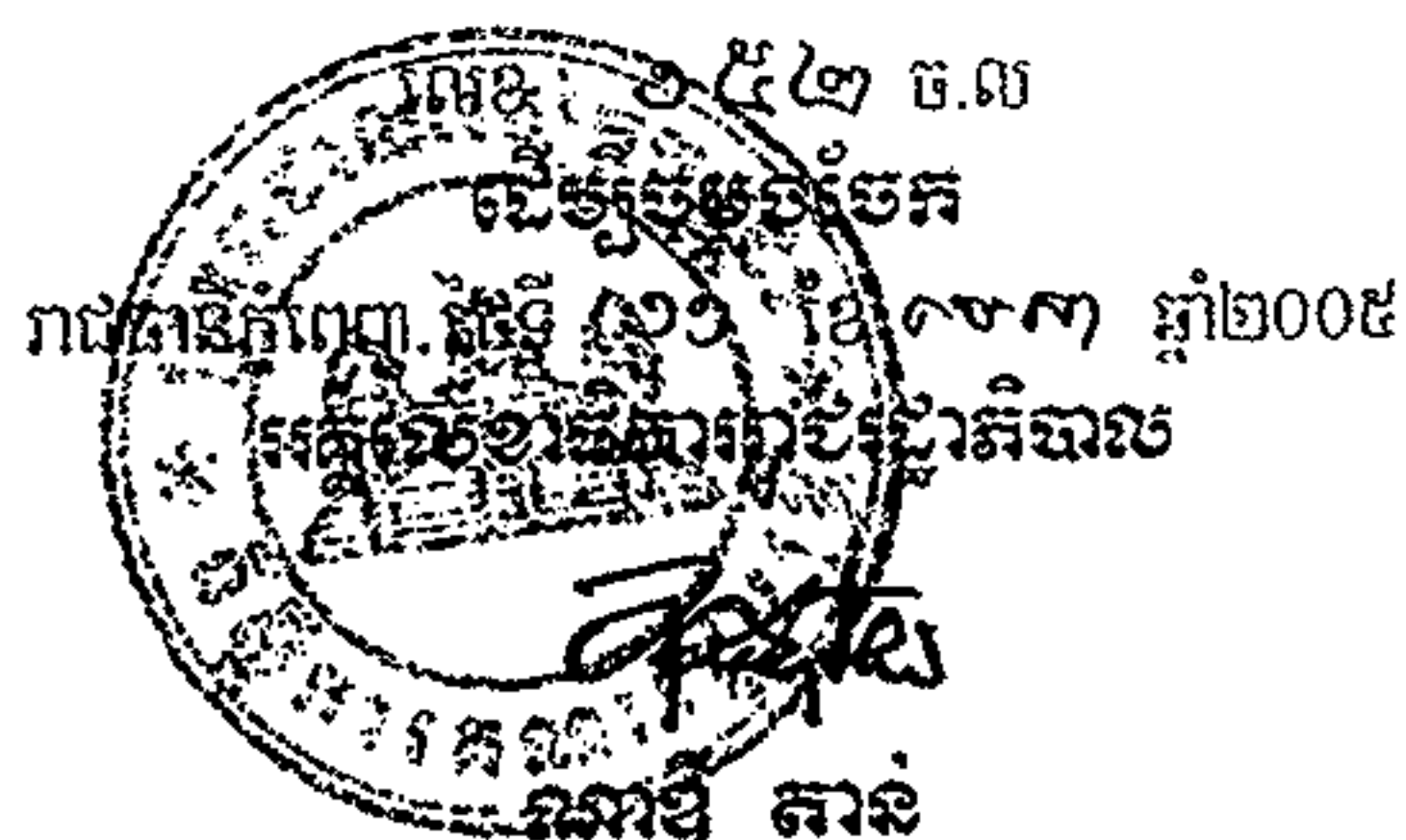
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៥

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

ពល.០៥០៤.១៧៨

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស និង
សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
ហត្ថលេខា
ហោ ណាំហុង

អនុសញ្ញាត្រូវវិឃ័យន
ស្តីពី
ទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ីវិល

បណ្តាញភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ :

ដោយរំលឹកឃើញថា តាំងពីយុគសម័យដ៏យូរលង់មកហើយ ទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ីវិលបានកើតមានរវាងប្រជាជនទាំងឡាយ

ដោយចាប់អារម្មណ៍ទៅលើគោលបំណង និង គោលការណ៍របស់ធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិស្តីពីអធិបតេយ្យ សមភាពនៃរដ្ឋទាំងឡាយ ការរក្សាសន្តិភាពនិងសន្តិសុខអន្តរជាតិ និង ការជំរុញឱ្យមានទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាព រវាងប្រជាជាតិទាំងឡាយ

ដោយសង្កេតឃើញថា សន្និសីទសហប្រជាជាតិស្តីពីទំនាក់ទំនងការទូត និង អភ័យឯកសិទ្ធិការទូតបានអនុម័តលើអនុសញ្ញាត្រូវវិឃ័យនស្តីពីទំនាក់ទំនងការទូត ដែលបានបើកអោយចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ១៨ មេសា ១៩៦១

ដោយយល់ឃើញថា អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីទំនាក់ទំនង បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិក្នុងស៊ីវិលនិងរូបវិភាគទានជួយសំរួលដល់ទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាពរវាងប្រទេសទាំងអស់ទោះជាមានរបបធម្មនុញ្ញ និង សង្គមផ្សេងគ្នាក៏ដោយ

ដោយជឿជាក់ថា ទិសដៅនៃបុព្វសិទ្ធិ និង អភ័យឯកសិទ្ធិចែងខាងលើ មិនមែនផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលទេ ក៏ប៉ុន្តែសំរាប់ធានាបាននូវការបំពេញមុខងារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដល់បណ្តាបុគ្គលក្នុងស៊ីវិលទាំងឡាយក្នុងនាមរដ្ឋរៀងៗខ្លួន

ដោយអះអាងថា ក្បួនខ្នាតនៃច្បាប់អន្តរជាតិដែលធ្លាប់ប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណីមកហើយនឹងបន្តគ្រប់គ្រងបណ្តាបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលពុំត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ដោយបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

រូប ក ១ ១

និយមន័យ

១- ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យទាំងឡាយខាងក្រោមនេះមានន័យដូចតទៅ:

- ក- “ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល” គឺជាស្ថានអគ្គកុងស៊ុល-ស្ថានកុងស៊ុល-ស្ថានកុងស៊ុលរង ឬ ទីភ្នាក់ងារកុងស៊ុល ។
- ខ- “មណ្ឌលកុងស៊ុល” គឺជាតំបន់ដែលកំណត់អោយប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ដើម្បីបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។
- គ- “ប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល” គឺជនទទួលបន្ទុកបំពេញមុខងារនៃតំណែងនេះ ។
- ឃ- “មន្ត្រីកុងស៊ុល” គឺជនណាដែលទទួលបន្ទុក បំពេញមុខងារកុងស៊ុលដោយគិតទាំងប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលផងដែរ ។
- ង- “និយោជិតកុងស៊ុល” គឺជនណាដែលបំពេញការក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាល ឬ បច្ចេកទេសនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ។
- ច- “សមាជិកនៃបុគ្គលិកបំរើការ” គឺជនដែលបំពេញការងារជាអ្នកបំរើនៅក្នុងប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល
- ឆ- “សមាជិកកុងស៊ុល” គឺបណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុល-និយោជិតកុងស៊ុល និងសមាជិក នៃបុគ្គលិកបំរើការ ។
- ជ- “សមាជិកនៃបុគ្គលិកកុងស៊ុល” គឺបណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុល ក្រៅពីប្រធានកុងស៊ុល និយោជិតកុងស៊ុល និងសមាជិកនៃបុគ្គលិកបំរើការ ។
- ឈ- “សមាជិកនៃបុគ្គលិកឯកជន” គឺជាជនណាម្នាក់ដែលបំរើការដាច់ដោយឡែកអោយកិច្ចការឯកជនរបស់សមាជិកណាម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ។
- ញ- “ទីស្ថានកុងស៊ុល” ជាអាគារ ឬ បណ្តាផ្នែកនៃអាគារ និងផ្ទៃដីបន្តភ្ជាប់ ទោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ជនណាក៏ដោយ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ដាច់មុខសំរាប់ផលប្រយោជន៍របស់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ។
- ដ- “ពាក្យ សារដ្ឋានកុងស៊ុល” គឺរាល់ក្រដាសស្នាម ឯកសារ លិខិតឆ្លងឆ្លើយ សៀវភៅ ហ្វីលខៀរអាត់ និង បញ្ជីនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល រួមទាំងសំភារៈបញ្ជូនសារ និង សង្ហារឹម ដែលប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលការពារ និងរក្សាទុក ។

២-មន្ត្រីកុងស៊ុលមានពីរប្រភេទគឺ : មន្ត្រីកុងស៊ុលអាជីព និង មន្ត្រីកុងស៊ុលកិត្តិយស ។ បណ្តាបទបញ្ញត្តិក្នុងជំពូក២នៃអនុសញ្ញានេះអនុវត្តចំពោះស្ថានកុងស៊ុលដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីកុងស៊ុលអាជីព ឯបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូក៣អនុវត្តចំពោះប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីកុងស៊ុលកិត្តិយស ។

៣-សភាពលក្ខណៈពិសេសរបស់សមាជិកប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ដែលជាប្រជាជន ឬ ជនស្នាក់ជាអចិន្ត្រៃយ៍នៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ត្រូវបានកំណត់ដោយប្រការ ៧១ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

ជំពូក I

ទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុលដាឡា

ផ្នែក ១ : ការបង្កើត និង បែបបទនៃទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុល

រូបភាព ២

ការបង្កើតទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុល

- ១- ការបង្កើតទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុលរវាងបណ្តាញ ត្រូវធ្វើឡើងដោយមានការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក ។
- ២- ការព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងការទូតរវាងរដ្ឋពីរ គិតបញ្ចូលទាំងការព្រមព្រៀងគ្នានូវទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុលផងដែរ លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់ផ្ទុយពីនេះ ។
- ៣- ការផ្តាច់ទំនាក់ទំនងការទូត មិនបណ្តាលអោយមានការផ្តាច់ទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុល ដោយសារហេតុការណ៍នេះទេ ។

រូប ភ ១ ៖ ៣

ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល

- ប៉ូស្តីក្នុងស៊ុល ជាអ្នកបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល ។
- បេសកកម្មការទូត ក៏ជាអ្នកបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលផងដែរដោយស្របទៅនឹង ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

រូប ភ ១ ៖ ៤

ការបង្កើតប៉ូស្តីក្នុងស៊ុល

- ១- ការបង្កើតនូវប៉ូស្តីក្នុងស៊ុល នៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ អាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋនេះ ។
- ២- ទីស្នាក់ការនៃប៉ូស្តីក្នុងស៊ុល ឋានន្តរសក្តិ-មណ្ឌលក្នុងស៊ុល គឺត្រូវបានកំណត់ឡើងដោយរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ហើយដាក់ជូន ស្នើការយល់ព្រមពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។
- ៣- ការកែប្រែទៅថ្ងៃក្រោយពាក់ព័ន្ធដល់ទីកន្លែងប៉ូស្តីក្នុងស៊ុល-ឋានន្តរក្រម ឬមណ្ឌលក្នុងស៊ុលនឹងអាចធ្វើទៅបានអាស្រ័យដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

៤- ប្រសិនបើស្ថានអត្តក្នុងស៊ុល ឬស្ថានក្នុងស៊ុលចង់បើកទីស្ថានក្នុងស៊ុលរងមួយ ឬទីភ្នាក់ងារ ក្នុងស៊ុលនៅកន្លែងមួយផ្សេងពីមូលដ្ឋានដែលស្ថានអត្តក្នុងស៊ុល ឬស្ថានក្នុងស៊ុលតាំងនៅ គឺត្រូវឱ្យមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះជាមុន ។

៥- ការព្រមព្រៀងដោយជាក់ច្បាស់ និង ជាមុនរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ក៏តម្រូវអោយមានផងដែរ សំរាប់ ការបើកនូវការិយាល័យមួយដែលជាផ្នែករបស់ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលដែលមានរួចមកហើយ ហើយដែលស្ថិតនៅក្រៅ ទីស្នាក់ការរបស់ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលនេះ ។

ប្រកាស

មុខងារក្នុងស៊ុល

មុខងារក្នុងស៊ុលរួមមាន :

ក- ការការពារក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះនូវផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល និងផលប្រយោជន៍របស់បណ្តា អាណិកជនរបស់ខ្លួនទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃច្បាប់អន្តរជាតិ

ខ- ធ្វើឱ្យកើតឡើងនូវទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម-សេដ្ឋកិច្ច-វប្បធម៌ និងវិទ្យាសាស្ត្ររវាងរដ្ឋ ដាក់ក្នុងស៊ុល និងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ និងជំរុញនូវទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាពរវាងរដ្ឋទាំងពីរស្របទៅតាម ខ ទាំងឡាយ នៃអនុសញ្ញានេះ

គ- ស្វែងយល់តាមគ្រប់មធ្យោបាយស្របច្បាប់ពីលក្ខណៈ និង ការអភិវឌ្ឍន៍ខាងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និង វិទ្យាសាស្ត្រនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ធ្វើរបាយការណ៍ពីបញ្ហាទាំងនេះទៅរដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋដាក់ ក្នុងស៊ុល និង ជូនព័ត៌មានទៅជនទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារនេះ

ឃ- ផ្តល់លិខិតឆ្លងដែន និងបណ្តាឯកសារធ្វើដំណើរដល់អាណិកជននៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ព្រមទាំង ទិដ្ឋាការ និង បណ្តាឯកសារសមស្របដល់ជនទាំងឡាយដែលចង់ចូលទៅក្នុងរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល

ង- ផ្តល់ការសង្គ្រោះ និង ការឧបត្ថម្ភដល់អាណិកជន ទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលរបស់រដ្ឋដាក់ ក្នុងស៊ុល

ច- បំពេញការងារក្នុងឋានៈជាសារការី ជាមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន និងមុខងារប្រហាក់ប្រហែលដទៃ ទៀតព្រមទាំងមុខងារផ្នែករដ្ឋបាលខ្លះទៀត ប្រសិនបើច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះពុំមានជំទាស់ ។

ឆ- ការការពារផលប្រយោជន៍របស់អាណិកជន ទាំងរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលនៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលក្នុងការ ទទួលមរតិកនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

ជ- ការការក្នុងក្របខ័ណ្ឌដែលច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះបានកំណត់នូវផលប្រយោជន៍របស់ នីតិជន និងអសមត្ថជនដែលជាអាណិកជននៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ជាពិសេសកាលបើតម្រូវអោយមានអាណាព្យា បាលភាពមួយ ឬ មុខងារជាអាណាព្យាបាលមួយចំពោះជនទាំងនោះ

ឈ- រឿងលែងតែមានទំលាប់អនុវត្ត និង នីតិវិធីដែលនៅជាធរមាន ហើយក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះតំណាង អោយអាណិកជនរបស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ឬ ចាត់ការដើម្បីធានាការតំណាងសមស្របរបស់អាណិកជនទាំងនោះ ចំពោះមុខតុលាការ ឬ អាជ្ញាធរផ្សេងទៀតនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដើម្បីមានសំណូមពរយោងទៅតាមច្បាប់ និងបទ បញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋ ឱ្យមានការអនុវត្តនូវវិធានការណ៍បណ្តោះអាសន្នក្នុងបំណងការពារនូវសិទ្ធិប្រយោជន៍អាណិក ជនទាំងនេះ កាលបើអាណិកជនទាំងនេះមិនអាចការពារតាមពេលវេលាសមស្របនូវសិទ្ធិប្រយោជន៍របស់ខ្លួន បានដោយមូលហេតុអវត្តមាន ឬ ដោយមូលហេតុផ្សេងទៀត

ញ- បញ្ជូននូវលិខិតតុលាការ និងលិខិតក្រៅតុលាការ ឬ អនុវត្តការប្រគល់ភារកិច្ចស៊ើបអង្កេត ដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងឱ្យតុលាការរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ដោយយោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិជាធរមាន ឬក្នុង ករណីគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងខាងលើនេះធ្វើយ៉ាងណាអោយសមស្របជាមួយនឹងច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះ

ដ- ការប្រើសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យ និងការធ្វើអធិការកិច្ចដែលច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលបាន កំណត់ទៅលើទុក ឬក៏ចាត់ដែលមានសញ្ញាតិរបស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល និងទៅលើយន្តហោះដែលបានចុះបញ្ជីក្នុង រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ព្រមទាំងយានិករបស់យានទាំងនោះផង

ច- ផ្តល់ការឧបត្ថម្ភដល់បណ្តាភាវា និងយន្តហោះដែលមានចែងក្នុងអនុវិញ្ញាត្តិ ៥ នៃ ប្រការនេះ និងដល់នារិកនិងយានិកទាំងអស់ដោយទទួលយកការផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការធ្វើដំណើររបស់នាវាណាមួយ ពិនិត្យ និង ចុះទិដ្ឋាការលើឯកសារនាវា និងដោយពុំធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអំណាចរបស់អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើគ្រោះថ្នាក់ដែលកើតមានក្នុងពេលធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ និងដោះស្រាយរាល់វិវាទកម្មគ្រប់ ប្រភេទរវាងនាវាបតិ សេនាបតិ និងបណ្តាភាវាតាមដែលច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិ ដែលរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល អនុញ្ញាតអោយធ្វើ

ឧ- បំពេញរាល់មុខងារដទៃទៀតដែលរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលប្រគល់អោយស្ថានក្នុងស៊ុលដែលច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនហាមឃាត់ ឬដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនជំទាស់ចំពោះមុខងារទាំងនោះ ឬក៏មុខងារទាំងនោះបានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិជាធរមានរវាងរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល និងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ប្រការ ៦

ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលក្រៅមណ្ឌលក្នុងស៊ុល

ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសខ្លះ មន្ត្រីក្នុងស៊ុលអាចនឹងបំពេញមុខងារនៅក្រៅមណ្ឌលក្នុងស៊ុលរបស់ខ្លួនបាន ដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ប្រការ ៧

ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលក្នុងរដ្ឋធិប័

ក្រោយពីការជូនដំណឹងទៅបណ្តាញដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយបើពុំមានរដ្ឋណាមួយក្នុងចំណោមរដ្ឋទាំងនោះ ជំទាស់ទេនោះ រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចចាត់ឱ្យបុគ្គលក្នុងស៊ុលដែលតាំងទីក្នុងរដ្ឋមួយទទួលបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល ក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។

ប្រការ ៨

ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលជំនួសអោយរដ្ឋធិប័

ក្រោយពីការជូនដំណឹងដល់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះហើយ បើរដ្ឋនេះមិនជំទាស់ទេនោះ បុគ្គលក្នុងស៊ុលនៃរដ្ឋដាក់ ក្នុងស៊ុល អាចបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលជំនួសអោយរដ្ឋធិប័ណាមួយក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ប្រការ ៩

តំបន់នៃប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុល

១- បណ្តាថ្នាក់នៃប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុលចែកចេញជា ៤ ៖

ក- អគ្គក្នុងស៊ុល

ខ- ក្នុងស៊ុល

គ- ក្នុងស៊ុលរង

ឃ- ភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុល

២- កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះមិនកំណត់នូវសិទ្ធិនៃភាគីណាមួយក្នុងការកំណត់ឈ្មោះអោយមន្ត្រី ក្នុងស៊ុលផ្សេងទៀតក្រៅពីប្រធាននៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។

រូប ក ១ ៖ ១០

ការតែងតាំង និង ការយល់ព្រមទទួលយកបណ្តាប្រធាននៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល

១- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលជាអ្នកចាត់តាំងបណ្តាប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ហើយរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះជាអ្នកយល់ព្រម ទទួលប្រធានស្ថានក្នុងស៊ុលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។

២- ដោយស្មិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ បណ្តាបែបបទនៃការចាត់តាំង និង ការយល់ព្រម ទទួលប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ បទបញ្ជា និងទំនៀមទំលាប់រៀងៗខ្លួន របស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល និង រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

រូប ក ១ ៖ ១១

លិខិតស្នើតែងតាំង ឬការជូនដំណឹងពីការតែងតាំង

១- ប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ត្រូវបានរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលផ្តល់អោយនូវឯកសារមួយមានរូបភាពជាលិខិតស្នើ ការតែងតាំង ឬ លិខិតុបករណ៍មានតំលៃប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដែលធ្វើឡើងសំរាប់ការតែងតាំងនិមួយៗ ដោយ បញ្ជាក់ពីឋានៈ និងបង្ហាញពីគោត្តនាម និងនាម ប្រភេទថ្នាក់ មណ្ឌលក្នុងស៊ុល និងទីតាំងនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។

២- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលត្រូវបញ្ជូនលិខិតស្នើការតែងតាំង ឬលិខិតុបករណ៍មានតំលៃប្រហាក់ប្រហែលគ្នា តាមរយៈការទូត ឬ តាមរយៈផ្សេងទៀតដែលសមស្រប ទៅរដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋដែលប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលត្រូវ បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។

៣- ប្រសិនបើរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះព្រមទទួលជននោះ រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចផ្លាស់ប្តូរលិខិតស្នើការតែងតាំង ឬ លិខិតមានតំលៃប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ជាលិខិតជូនដំណឹងមួយដូចមានចុះការកំណត់ទាំងឡាយដែលចែងក្នុង កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ។

រូប ក ១ ៖ ១២

លិខិតឱកាសទាន

១- ប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលត្រូវបានទទួលស្គាល់អោយបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ដោយមានការអនុញ្ញាតពី រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដែលហៅថា “លិខិតឱកាសទាន” ទោះបីការអនុញ្ញាតនេះមានរូបភាពជាអ្វីក៏ដោយ ។

២- រដ្ឋណាមួយដែលបដិសេធមិនផ្តល់លិខិតឱកាសទាន មិនចាំបាច់ផ្តល់មូលហេតុនៃការបដិសេធនេះ ទៅឱ្យរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលទេ ។

៣- ដោយស្ថិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃប្រការ ១៣ និង ១៥ ប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលមិនអាចចូលបំពេញ មុខងារមុនបានទទួលលិខិតឱកាសទានឡើយ ។

ប្រការ ១៣

ការទទួលស្គាល់ជាបណ្តោះអាសន្ននូវប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល

ក្នុងការរង់ចាំការចេញលិខិតឱកាសទាន ប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលអាចត្រូវទទួលស្គាល់អោយបំពេញ មុខងារជាបណ្តោះអាសន្ន ។ ក្នុងករណីនេះ ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះអាចយកមកអនុវត្តបាន ។

ប្រការ ១៤

ការជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរនៃមណ្ឌលកុងស៊ុល

ចាប់ពីពេលដែលប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលត្រូវបានទទួលស្គាល់ឱ្យបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនទោះបីជាបណ្តោះ អាសន្នក្តី រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវតែជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួននូវមណ្ឌលកុងស៊ុល ។ ជា មួយនេះដែរ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវចាត់វិធានការណ៍ចាំបាច់ដើម្បីអោយប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលអាចបំពេញភារកិច្ចរបស់ ខ្លួនបាន និងទទួលបាននូវការរាប់រកដូចដែលបានចែងក្នុងខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

ប្រការ ១៥

ការបំពេញជាបណ្តោះអាសន្ននូវមុខងាររបស់ប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល

១- ប្រសិនបើប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលមិនអាចបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនបាន ឬ តំណែងរបស់ខ្លួនត្រូវនៅ ទំនេរប្រធានស្តីទីម្នាក់អាចធ្វើការងារជាបណ្តោះអាសន្នដូចប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ។

២- គោត្តនាម និងនាម នៃប្រធានស្តីទីត្រូវបានជូនដំណឹងជូនដោយបេសកកម្មទូតនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ហើយប្រសិនបើគ្មានបេសកកម្មទូតនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទេ ត្រូវជូនដំណឹងដោយប្រធានប៉ុស្តិ៍ កុងស៊ុល ហើយបើប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលមិនអាចជូនដំណឹងបាន រាល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចណាមួយរបស់រដ្ឋ ដាក់កុងស៊ុលអាចជូនដំណឹងនេះបានទៅក្រសួងការបរទេសនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ទៅអាជ្ញាធរដែលក្រសួងនេះចាត់ តាំងឡើង ។ ជាគោលការណ៍ទូទៅការជូនដំណឹងនេះត្រូវធ្វើជាមុន ។

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចយល់ព្រមទទួលយកប្រធានស្តីទីនូវជនណាម្នាក់ដែលមិនមែនជាភ្នាក់ងារការទូត និងមិនមែនជាមន្ត្រីកុងស៊ុលនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

៣- អាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវផ្តល់ការឧបត្ថម្ភ និងការការពារដល់ប្រធានស្តីទី ។ ក្នុងរយៈពេលនៃការចាត់ការរបស់ខ្លួន ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានអនុវត្តចំពោះជននោះដូចគ្នានឹងប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុលដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនមានការចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ដល់ប្រធានស្តីទីនោះនូវភាពងាយស្រួលបុព្វសិទ្ធិ ឬអភ័យឯកសិទ្ធិទាំងឡាយដែលប្រធានកុងស៊ុលត្រូវមានឡើយនៅពេលដែលប្រធានកុងស៊ុលស្តីទីមិនបានបំពេញកិច្ចការផ្សេងៗ ។

៤- កាលណាសមាជិកនៃបុគ្គលិកការទូតម្នាក់របស់តំណាងការទូតនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវបានរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលតែងតាំងជាប្រធានកុងស៊ុលស្តីទី តាមលក្ខណៈដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ជននោះបន្តប្រើប្រាស់នូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិការទូតទៅប្រសិនបើរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនជំទាស់ ។

រូប ក ១ ៖ ១៦

អំពីអាសនានុក្រមនានាបណ្តាប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុល

១- បណ្តាប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុលត្រូវទទួលបានលំដាប់ថ្នាក់ក្នុងថ្នាក់នីមួយៗទៅតាមកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់លិខិតឱកាសទាន ។

២- ក៏ប៉ុន្តែក្នុងករណីប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុលមួយ ត្រូវបានទទួលស្គាល់អោយបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ជាបណ្តោះអាសន្ន មុនបានទទួលលិខិតឱកាសទាន ពេលនោះកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលស្គាល់ជាបណ្តោះអាសន្ននេះកំណត់នូវលំដាប់ថ្នាក់នៃអាសនានុក្រម ។ លំដាប់ថ្នាក់នៃអាសនានុក្រមនេះ ត្រូវបានរក្សាទុក បន្ទាប់ពីការផ្តល់លិខិតឱកាសទាន ។

៣- លំដាប់ថ្នាក់នៃអាសនានុក្រមរវាងប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុល ២ រូប ឬ ច្រើនរូបដែលបានទទួលលិខិតឱកាសទាន ឬ ការទទួលស្គាល់ជាបណ្តោះអាសន្ននៅថ្ងៃជាមួយគ្នា ត្រូវកំណត់យកតាមកាលបរិច្ឆេទដែលលិខិតស្នើតែងតាំង ឬ លិខិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នាកាលបានដាក់ជូន ឬ ដែលការជូនដំណឹងទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការ ១១ បានធ្វើ ។

៤- បណ្តាប្រធានកុងស៊ុលស្តីទី ត្រូវទទួលបានលំដាប់ថ្នាក់បន្ទាប់ពីបណ្តាប្រធានប៉ូស្តីកុងស៊ុល ។ ប្រធានកុងស៊ុលស្តីទីទាំងនេះ ត្រូវទទួលបានលំដាប់ថ្នាក់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដែលគេបានចូលបំពេញមុខងារជាប្រធានកុងស៊ុលស្តីទី ហើយដែលកាលបរិច្ឆេទនោះត្រូវបានកំណត់ក្នុងការជូនដំណឹង ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រការ ១៥ ។

- ៥- បណ្តាមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិច្ចិយស ជាប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុលត្រូវទទួលបានដាច់ថ្នាក់ក្នុងថ្នាក់នីមួយៗ បន្ទាប់ពីប្រធានស្ថានក្នុងស៊ុលអាជីព ទៅតាមរបៀបរបប និងក្បួនច្បាប់ដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងដើម ។
- ៦- បណ្តាប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុល មានអាសនាទីក្រមខ្ពស់ជាងមន្ត្រីក្នុងស៊ុលទាំងឡាយដែលពុំមានតួនាទីនេះ ។

រូប ក ១ ៖ ១៧

ការបំពេញកិច្ចការទូតដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុល

១- ក្នុងរដ្ឋមួយដែលរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលគ្មានបេសកកម្មទូត និងពុំមានបេសកកម្មទូត នៃប្រទេសផ្សេងណាមួយតំណាងអោយទេនោះ មន្ត្រីក្នុងស៊ុលដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចត្រូវបានចាត់តាំងអោយបំពេញកិច្ចការទូតដោយគ្មានផលប៉ះពាល់អ្វីដល់លក្ខន្តិកៈក្នុងស៊ុលរបស់មន្ត្រីនេះទេ ។ ការបំពេញកិច្ចការទាំងនេះ ដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលពុំមានផ្តល់សិទ្ធិអោយមន្ត្រីនេះប្រើប្រាស់នូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិការទូតឡើយ ។

២- មន្ត្រីក្នុងស៊ុលម្នាក់ក្រោយពីបានជូនដំណឹងទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ អាចត្រូវបានចាត់តាំងឱ្យធ្វើជាអ្នកតំណាងរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអមអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលណាមួយ ។ ពេលបំពេញការងារក្នុងតួនាទីនេះ មន្ត្រីនេះមានសិទ្ធិទទួលបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិទាំងអស់ដែលច្បាប់ ប្រពៃណីអន្តរជាតិ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិកំណត់ឱ្យអ្នកតំណាងម្នាក់អមអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះរាល់មុខងារក្នុងស៊ុលដែលខ្លួនបានបំពេញ ជននោះគ្មានសិទ្ធិទទួលអភ័យឯកសិទ្ធិក្នុងការជំនុំជម្រះទូលំទូលាយជាងអភ័យឯកសិទ្ធិដែលមន្ត្រីក្នុងស៊ុលម្នាក់ទទួលបានក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះទេ ។

រូប ក ១ ៖ ១៨

អំពីការតែងតាំងជនដែលម្នាក់ជាមន្ត្រីក្នុងស៊ុលសំរាប់រដ្ឋពីរ ឬ រដ្ឋច្រើនទៀត

រដ្ឋពីរ ឬ រដ្ឋច្រើនទៀតអាចចាត់តាំងដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ នូវជនដែលម្នាក់ជាមន្ត្រីក្នុងស៊ុលក្នុងរដ្ឋនេះ ។

រូប ក ១ ៖ ១៩

អំពីការតែងតាំងបណ្តាសមាជិកបុគ្គលិកក្នុងស៊ុល

១- ដោយស្ថិតក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃប្រការ ២០-២២- និង ២៣ រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលតែងតាំងបានតាមបំណងរបស់ខ្លួន នូវបណ្តាសមាជិកបុគ្គលិកក្នុងស៊ុល ។

២- រដ្ឋដាក់កុងស៊ុលជូនដំណឹងទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះនូវគោត្តនាម នាម ប្រភេទ និងថ្នាក់របស់មន្ត្រីកុងស៊ុល ទាំងអស់ក្រៅពីប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលឱ្យបានរយៈពេលមុនយូរសមល្មម ដើម្បីឱ្យរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិ របស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការ ២៣ ប្រសិនបើរដ្ឋនោះមានបំណងនឹងធ្វើបែបនេះ ។

៣- រដ្ឋដាក់កុងស៊ុលអាចស្នើសុំទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ អោយផ្តល់លិខិតឱកាសទានដល់មន្ត្រីកុងស៊ុលណាម្នាក់ ដែលមិនមែនជាប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ប្រសិនបើច្បាប់ និងបទបញ្ជារបស់រដ្ឋខ្លួនតម្រូវអោយធ្វើយ៉ាងនេះ ។

៤- រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចផ្តល់លិខិតឱកាសទានដល់មន្ត្រីកុងស៊ុលណាម្នាក់ ដែលមិនមែនជាប្រធានប៉ុស្តិ៍ កុងស៊ុល ប្រសិនបើច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋខ្លួនតម្រូវអោយធ្វើយ៉ាងនេះ ។

ប្រ ភ ១ ៖ ២០

អំពីចំនួនបុគ្គលិកកុងស៊ុល

បើគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងច្បាស់លាស់ស្តីពីចំនួនបុគ្គលិកនៃស្ថានកុងស៊ុលទេ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចទាមទារ អោយចំនួននេះស្ថិតក្នុងក្របខ័ណ្ឌមួយដែលខ្លួនយល់ថាសមហេតុផល និងធម្មតាយោងទៅតាមកាលៈទេសៈ និងលក្ខណៈដែលកើតមានក្នុងមណ្ឌលកុងស៊ុល និង ទៅតាមសេចក្តីត្រូវការនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលនោះ ។

ប្រ ភ ១ ៖ ២១

អំពីអាសនានុក្រមរវាងបណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុលនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល

លំដាប់ថ្នាក់នៃអាសនានុក្រមរវាងបណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុលនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលមួយ និងរាល់ការប្រែប្រួលនៃ លំដាប់ថ្នាក់នោះ ត្រូវបានជូនដំណឹងតាមបេសកកម្មទូតរបស់រដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ឬ បើគ្មានបេសកកម្មទូតនៅ ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទេ តាមរយៈប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលទៅក្រសួងការបរទេសនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ទៅអាជ្ញាធរដែល ចាត់តាំងឡើងដោយក្រសួងនេះ ។

ប្រ ភ ១ ៖ ២២

អំពីសញ្ជាតិរបស់បណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុល

- ១- ជាគោលការណ៍ មន្ត្រីកុងស៊ុលត្រូវមានសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ។
- ២- បណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុលពុំអាចត្រូវបានតែងតាំងក្នុងចំណោមបណ្តាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះបានទេ លើក លែងតែមានការយល់ព្រមជាក់លាក់ពីរដ្ឋនេះ ហើយការយល់ព្រមនេះអាចដកហូតវិញបាន ។

៣- រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចរក្សាសិទ្ធិដដែលខាងលើ ចំពោះអាណិកជននៃរដ្ឋផ្សេងមួយទៀតដែលមិនមែនជា អាណិកជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលដងដែរ ។

ប្រការ ២៣

បុគ្គលដែលមិនអាចទទួលយកបាន

១- នៅគ្រប់ពេលវេលា រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចជូនព័ត៌មានទៅរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលថា មន្ត្រីកុងស៊ុលម្នាក់មិន អាចទទួលស្គាល់បាន ឬ រាល់សមាជិកបុគ្គលិកកុងស៊ុលដទៃទៀតមិនអាចទទួលយកបាន ។ ពេលនោះរដ្ឋដាក់ កុងស៊ុលនឹងហៅជនដែលកើតហេតុនោះមកវិញ ឬ បញ្ចប់មុខងាររបស់ជននោះនៅក្នុងស្ថានកុងស៊ុលទៅតាម ករណីជាក់ស្តែង ។

២- ប្រសិនបើរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលបដិសេធមិនអនុវត្ត ឬ មិនអនុវត្តក្នុងរយៈពេលមួយដ៏សមរម្យនូវ កាតព្វកិច្ចដែលធ្លាក់លើខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះតាមករណីជាក់ស្តែង អាចដកហូតលិខិតឱកាសទានពីជនកើតហេតុនោះ ឬ ឈប់ចាត់ទុកជននោះជាសមាជិកនៃបុគ្គលិកកុងស៊ុល ។

៣- ជនម្នាក់ដែលត្រូវបានចាត់តាំងទៅធ្វើការនៅប៉ូស្តកុងស៊ុលមួយ អាចត្រូវប្រកាសមិនទទួលយក បានមុនពេលដែលជននោះទៅដល់លើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ប្រសិនបើជននោះបានចូលទៅដល់រួចហើយ មុនពេលដែលជននោះទទួលមុខងារនៅប៉ូស្តកុងស៊ុលទៅទៀត ក្នុងករណីបែបនេះរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ត្រូវដកការ តែងតាំងជននោះមកវិញ ។

៤- ចំពោះករណីដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ និង ៣ នៃប្រការនេះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនមានការចាំបាច់ ត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលពីមូលហេតុនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនទេ ។

ប្រការ ២៤

ការជូនដំណឹងទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះពីការតែងតាំង ការមកដល់ និង ការចេញដំណើរ

១- ត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រសួងការបរទេសនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ទៅអាជ្ញាធរដែលក្រសួងនេះបានចាត់តាំងនូវ :

ក- ការតែងតាំងនៃបណ្តាសមាជិកនៃប៉ូស្តកុងស៊ុលមួយ ការមកដល់ ក្រោយការតែងតាំង របស់ជនទាំងនោះនៅស្ថានកុងស៊ុល ការចេញដំណើរជាស្មារតីរបស់គេ ឬការបញ្ចប់នៃមុខងាររបស់គេ ព្រមទាំង ការប្រែប្រួលពាក់ព័ន្ធដល់លក្ខន្តិកៈរបស់គេដែលអាចកើតមានក្នុងកំឡុងពេលដែលជនទាំងនោះបំពេញមុខងារ របស់គេនៅប៉ូស្តកុងស៊ុល

ខ- ការមកដល់ និងការចេញដំណើរជាស្មារតីរបស់ជនណាម្នាក់ក្នុងគ្រួសារនៃសមាជិក
ណាម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយដែលមករស់នៅជាគ្រួសារ និងហេតុការណ៍ដែលជនណាម្នាក់ក្លាយទៅជា ឬ
ឈប់ជាសមាជិករបស់គ្រួសារ

គ- ការមកដល់ និងការចេញដំណើរជាស្មារតីនៃបណ្តាសមាជិកបុគ្គលិកឯកជន និងការ
បញ្ចប់នូវមុខងារនៃជនទាំងនោះក្នុងតួនាទីនេះ

ឃ- ការទទួលយកចូលធ្វើការ និង ការបញ្ឈប់ពីមុខងារនូវបណ្តាជនដែលមានទីលំនៅ នៅ
ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះក្នុងនាទីជាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ឬ ក្នុងនាទីជាសមាជិកបុគ្គលិកឯកជនដែលមានសិទ្ធិទទួល
បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ ។

២- នៅគ្រប់ពេលវេលាដែលអាចធ្វើទៅបាន ការមកដល់ និងការធ្វើដំណើរចេញជាស្មារតី ក៏ត្រូវចាត់
ទុកជាកម្មវត្ថុនៃការជូនដំណឹងមួយជាមុនផងដែរ ។

ផ្នែក ២

ការបញ្ចប់នៃមុខងារក្នុងស៊ុល

រូប គ ១ ៖ ២៥

ការបញ្ចប់នៃមុខងាររបស់សមាជិកម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល

បណ្តាមុខងារនៃសមាជិកម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលត្រូវបានបញ្ចប់ជាអាទិ៍ដោយ :

ក- ការជូនដំណឹងពីរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដោយបញ្ជាក់ថាមុខងាររបស់ជននោះត្រូវបាន
បញ្ចប់

ខ- ការដកហូតលិខិតឱកាសទាន

គ- ការជូនដំណឹងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទៅរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលពីការជំរាបថា ខ្លួនឈប់ទទួលស្គាល់ជននោះ ជា
សមាជិកបុគ្គលិកក្នុងស៊ុលតទៅទៀតហើយ ។

រូប គ ១ ៖ ២៦

ការចាកចេញពីទីតាំងនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

ទោះបីក្នុងករណីមានវិវាទដោយអារុជ្ជក៏ដោយ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវតែទុកពេលវេលា និងបង្កភាពងាយ
ស្រួលចាំបាច់អោយបណ្តាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសមាជិកបុគ្គលិកឯកជន ក្រៅពីពេលវេលានៃរដ្ឋម្ចាស់
ផ្ទះ ក៏ដូចជាបណ្តាសមាជិកគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅជាមួយ ទោះបីមានសញ្ញាតិណាក៏ដោយ ដើម្បីរៀបចំ
ការចេញដំណើរ និងចាកចេញពីទីតាំងនៃរដ្ឋខ្លួនក្នុងរយៈពេលដ៏ឆាប់បំផុតក្រោយពីបញ្ឈប់នូវមុខងាររបស់គេ ។

ជាពិសេសប្រសិនបើមានសេចក្តីត្រូវការ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវផ្តល់អោយគេនូវមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនចាំបាច់សំរាប់គេ ទាំងនេះធ្វើដំណើរ និងសំរាប់ដឹកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេ លើកលែងតែទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដែល ការនាំចេញត្រូវហាមឃាត់នៅពេលចេញដំណើរនោះ ។

ប្រការ ២៧

**ការការពារទីស្ថាន និងបណ្តាប័ណ្ណសារក្នុងស៊ុល
និង ផលប្រយោជន៍នៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស**

១- ក្នុងករណីមានការផ្តាច់ទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ុលរវាងរដ្ឋពីរ :

- ក- រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមានការចាំបាច់ត្រូវគោរព និង ការការពារទីស្ថានក្នុងស៊ុល ក៏ដូចជាទ្រព្យ សម្បត្តិនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងបណ្តាប័ណ្ណសារក្នុងស៊ុល ទោះបីក្នុងករណីមានវិវាទដោយអារុំធាតុដោយ
- ខ- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចប្រគល់ការថែរក្សាបណ្តាទីស្ថានក្នុងស៊ុល ព្រមទាំងទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលមានទីនោះ និងបណ្តាប័ណ្ណសារក្នុងស៊ុលទៅរដ្ឋផ្សេងមួយទៀតដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ
- គ- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចប្រគល់ការការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន និងផលប្រយោជន៍ របស់អាណិកជនខ្លួនទៅរដ្ឋផ្សេងមួយទៀត ដោយមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

២- ក្នុងករណីមានការបិទជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ជាស្ថាពរនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយ ២ នៃអនុកថាខ័ណ្ឌ ក៏ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ អាចយកមកអនុវត្តបាន ។ ម្យ៉ាងទៀត :

- ក- កាលបើរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ថ្មីបើពុំមានតំណាងដោយបេសកកម្មទូតនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះក៏ ដោយមានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយផ្សេងទៀតនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលនេះដោយមានការយល់ព្រម ពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ អាចត្រូវបានចាត់អោយទទួលបន្ទុកថែរក្សាទីស្ថាននៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលដែលត្រូវបិទទ្រព្យសម្បត្តិដែល ស្ថិត នៅទីនោះ និងបណ្តាសារក្នុងស៊ុល ព្រមទាំងបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលក្នុងមណ្ឌលក្នុងស៊ុលដែលបិទ ឬ
- ខ- កាលណារដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលពុំមានបេសកកម្មទូត ឬ ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលផ្សេងទៀតក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ ផ្ទះនោះ ២ ក្នុងអនុកថាខ័ណ្ឌ ២ និង ៣ នៃកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះអាចយកមកអនុវត្តបាន ។

ជំពូក II

តារាងយស្រួល បុព្វសិទ្ធិ និងអត័យឯកសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាប័ណ្ណសារក្នុងស៊ុល
បណ្តាប័ណ្ណសារក្នុងស៊ុលអាស៊ីត និង បណ្តាសមាសិកដ៏ទៃទៀតនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយ
ផ្នែក ១ : តារាងយស្រួល បុព្វសិទ្ធិ និងអត័យឯកសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធនឹង ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល

រូប គ ១ ៖ ២៨

កាតព្វកិច្ចស្រួលដែលត្រូវបានផ្តល់អោយប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលសំរាប់ធ្វើសកម្មភាព
រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះផ្តល់បណ្តាភាពងាយស្រួលដើម្បីការបំពេញមុខងាររបស់ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។

រូប គ ១ ៖ ២៩

ការប្រើប្រាស់ទង់ជាតិ និងសញ្ញាជាតិ

- ១- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទង់ជាតិ និងសញ្ញាជាតិរបស់រដ្ឋខ្លួនក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដោយអនុលោមតាមខនៃប្រការនេះ ។
- ២- ទង់ជាតិនៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល អាចបង្អួត និងសញ្ញាជាតិរបស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចដាក់លើអាគារដែលជាទីតាំងនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និង លើក្លោងទ្វារចូល ព្រមទាំងលើលំនៅឋាននៃប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងលើយានជំនិះរបស់ប្រធានប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល កាលណាយានទាំងនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ។
- ៣- ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ ដែលអនុញ្ញាតដោយប្រការនេះ គេនឹងត្រូវគិតដល់បណ្តាច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងទំលាប់របស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

រូប គ ១ ៖ ៣០

អំពើលំនៅឋាន

- ១- ក្នុងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវស្វែងរកដល់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលក្នុងការរកលំនៅឋានចាំបាច់សំរាប់ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ឬ ជួយរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ដើម្បីរកលំនៅឋានដោយវិធីណាមួយផ្សេងទៀត ។
- ២- រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវជួយប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលផងដែរ ដើម្បីរកទីលំនៅសមស្របសំរាប់សមាជិករបស់ខ្លួនប្រសិនបើមានសេចក្តីត្រូវការ ។

រូប គ ១ ៖ ៣១

សិទ្ធិមិនត្រូវបានគេបំពាននៃបណ្តាប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល

- ១- បណ្តាទីឋានក្នុងស៊ុលមិនត្រូវគេបំពានបំពានបានក្នុងបែបបទដែលបានចែងក្នុងប្រការនេះ ។

២- អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ មិនអាចចូលទៅក្នុងភាគណាមួយនៃទីប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ដែលប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ប្រើប្រាស់ដាច់មុខសំរាប់ការងាររបស់ខ្លួនឡើយ លើកលែងតែមានការយល់ព្រមពីប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ឬពីជន ដែលប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលបានចាត់តាំង ឬ ពីប្រធានបេសកកម្មទូតនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ។ ក៏ប៉ុន្តែការ យល់ព្រមពីប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលអាចត្រូវសន្មត់ថាបានទទួលក្នុងករណីមានអត្ថិភាព ឬ មហន្តរាយផ្សេងទៀត ដែលតំរូវអោយមានវិធានការណ៍ការពារជាបន្ទាន់ ។

៣- ដោយស្ថិតនៅក្រោម ខ ទាំងឡាយក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រការនេះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមានកាតព្វកិច្ច ពិសេសក្នុងការចាត់ត្រូវវិធានការណ៍សមស្រប ដើម្បីការពារទីស្ថានកុងស៊ុលកុំអោយមានគេលុកលុយឬធ្វើ អោយខូចខាតនិងដើម្បីកុំឱ្យភាពសុខសាន្តរបស់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលត្រូវល្អក់កក ឬ ក៏ភាពថ្លៃថ្នូររបស់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ត្រូវអាប់អោន ។

៤- បណ្តាទីប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលគ្រឿងសង្ហារឹម និងទ្រព្យសម្បត្តិនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ក៏ដូចជាមធ្យោបាយដឹក ជញ្ជូនរបស់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល មិនអាចធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃកំណែសំរាប់កិច្ចការពារជាតិ ឬ ការប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ តាមរូបភាពណាមួយឡើយ ។ បើសិនជាចាំបាច់ត្រូវមានការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិសំរាប់គោលបំណងនេះ គេ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីជៀសវាងកុំអោយមានឧបសគ្គដល់ការបំពេញមុខងារកុងស៊ុល ហើយប្រាក់ សំណង នឹងត្រូវបានប្រគល់ជូនទៅរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលវិញឱ្យបានរួសរាន់ និងគ្រប់គ្រាន់ ។

ប្រការ ៣២

ការរួចផុតពីសារពើពន្ធនៃបណ្តាទីប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល

១- បណ្តាទីប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល និង លំនៅឋាននៃប្រធានប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលអាជីពដែលរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ឬ រាល់ ជនដែលបំពេញការងារក្នុងផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋនេះ ត្រូវជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬ ជាអ្នកជួលត្រូវបានរួចផុតពី បណ្តាពន្ធ និងអាករគ្រប់ប្រភេទ មានពន្ធអាករជាតិ តំបន់ ឬ ឃុំ ដរាបណាពុំមែនជាអាករដែលដកហូតជា កំរៃសំរាប់សេវាកម្មឯកជន ។

២- ការរួចផុតពីសារពើពន្ធចែកក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ មិនអនុវត្តចំពោះពន្ធ និង អាករទាំង នេះទេ កាលណាយោងតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ពន្ធអាករទាំងនោះ ជាបន្ទុករបស់ជនដែល បានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ឬ ជាមួយជនដែលបំពេញការងារក្នុងផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋនេះ ។

ប្រការ ៣៣

សិទ្ធិមិនត្រូវគេបំពានការបំពាននៃបណ្តាប័ណ្ណសារដ្ឋាន និង បណ្តាឯកសារក្នុងស៊ុល

បណ្តាប័ណ្ណសារដ្ឋាន និងបណ្តាឯកសារក្នុងស៊ុល មិនត្រូវជនណាបំពានការបំពានបានឡើយ ទោះនៅពេលណានិងក្នុងទីណាក៏ដោយ ។

ប្រការ ៣៤

សេរីភាពក្នុងការធ្វើដំណើរ

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះធានានូវសេរីភាពក្នុងការធ្វើដំណើរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ និងការធ្វើចរាចររបស់បណ្តាសមាជិកនៃប៉ូស្តក្នុងស៊ុលនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន លើកលែងតែមានច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិរបស់ខ្លួនស្តីពីការហាមឃាត់មិនឱ្យចូលតំបន់ណាមួយដោយមូលហេតុសន្តិសុខជាតិ ។

ប្រការ ៣៥

សេរីភាពក្នុងការទាក់ទង

១- រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអនុញ្ញាត និងការពារសេរីភាពក្នុងការទាក់ទងរបស់ប៉ូស្តក្នុងស៊ុលសំរាប់រាល់សេចក្តីត្រូវការជាផ្លូវការ ។ ក្នុងការទាក់ទងជាមួយរដ្ឋាភិបាលបណ្តាបេសកកម្មទូត និងប៉ូស្តក្នុងស៊ុលដទៃទៀតនៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ទោះស្ថិតនៅទីណាក៏ដោយ ប៉ូស្តក្នុងស៊ុលអាចប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយសមស្របទាំងអស់ រួមទាំងហាវីទូត ឬ ក្នុងស៊ុល ហិបទូត ឬ ហិបក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសារសំងាត់ ឬ លេខសំងាត់ ។ ក៏ប៉ុន្តែប៉ូស្តក្នុងស៊ុលអាចតាំងតំលើង និងប្រើប្រាស់ប៉ូស្តវិទ្យុបាន លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

២- លិខិតឆ្លើយឆ្លងជាផ្លូវការរបស់ប៉ូស្តក្នុងស៊ុល មិនអាចត្រូវបំពានការបំពានបានឡើយ ។ ពាក្យថា លិខិតឆ្លើយឆ្លងជាផ្លូវការ គឺរាល់លិខិតឆ្លើយឆ្លងទាក់ទងដល់ប៉ូស្តក្នុងស៊ុល និងបណ្តាមុខងាររបស់ប៉ូស្តក្នុងស៊ុល ។

៣- ហិបក្នុងស៊ុលមិនត្រូវបានគេបើក ឬ ឃាត់ទុកឡើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែប្រសិនបើបណ្តាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ជឿជាក់ថា ហិបនោះមានវត្ថុផ្សេងក្រៅពីលិខិតឆ្លើយឆ្លង-ឯកសារ និង វត្ថុផ្សេងៗដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៤ នៃប្រការនេះ អាជ្ញាធរនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអាចស្នើអោយតំណាងម្នាក់នៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលបើកហិបនោះនៅចំពោះមុខខ្លួន ។ ប្រសិនបើអាជ្ញាធរនៃរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលមិនយល់ព្រមតាមពាក្យស្នើសុំទេ ហិបនោះត្រូវធ្វើត្រលប់ទៅកន្លែងដើមរបស់វាវិញ ។

៤- បណ្តាកញ្ចប់ផ្សំបានជាហិបកុងស៊ុល ត្រូវដាក់សញ្ញាខាងក្រៅច្បាស់លាស់ បញ្ជាក់ពី លក្ខណៈជាហិប
កុងស៊ុល ហើយអាចដាក់បានតែលិខិតឆ្លើយឆ្លងជាផ្លូវការ ក៏ដូចជាឯកសារ ឬ វត្ថុសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការតែ
ប៉ុណ្ណោះ ។

៥- ហារីកុងស៊ុលត្រូវមានកាន់ឯកសារជាផ្លូវការបញ្ជាក់ពីលក្ខណៈរបស់ខ្លួន និង បញ្ជាក់ពីចំនួនកញ្ចប់
ដែលរួមផ្សំបានជាហិបកុងស៊ុល ។ ល្អិតណាតែរដ្ឋម្ចាស់ជួនបានព្រមព្រៀង និង លើកលែងតែជននោះជាអាណិក
ជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ហារីកុងស៊ុលមិនអាចត្រូវបានចាត់តាំងក្នុងចំណោមពលរដ្ឋនៃរដ្ឋម្ចាស់ជួន ឬ ជនដែលស្នាក់
នៅ ជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ជួនទេ ។ ក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ហារីកុងស៊ុលនេះ ត្រូវបានទទួលការការពារ
ពីរដ្ឋម្ចាស់ជួន ។ ជននេះទទួលបាននូវសិទ្ធិមិនត្រូវបានគេបំពានលើរូបកាយ និង មិនត្រូវស្ថិតក្រោមរូប
ភាពនៃការចាប់ ឬ ឃុំខ្លួនណាមួយទេ ។

៦- រដ្ឋដាក់កុងស៊ុល បេសកកម្មទូត និង ប៉ូស្តិកុងស៊ុលរបស់រដ្ឋនេះ អាចចាត់តាំងហារីកុងស៊ុលបណ្តោះ
អាសន្ន ។ ក្នុងករណីនេះ ខ ទាំងឡាយក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៥ នៃប្រការនេះត្រូវអនុវត្តផងដែរចំពោះជននេះ ដោយ
ឡែកតែអភ័យឯកសិទ្ធិដែលបានចែងក្នុងនោះនឹងត្រូវឈប់អនុវត្ត ចាប់ពីពេលជននោះបានប្រគល់នូវហិបកុង
ស៊ុល ដែលខ្លួនទទួលបាននោះ ទៅដល់អ្នកទទួលរួចហើយ ។

៧- ហិបកុងស៊ុលអាចប្រគល់អោយបញ្ជាការនៃនាវា ឬ អាកាសយានពាណិជ្ជកម្មណាមួយដែលត្រូវ
ទៅដល់ចំណុចច្រកចូលដែលមានការអនុញ្ញាតិ បញ្ជាការនេះត្រូវមានកាន់ឯកសារជាផ្លូវការមួយដែលបញ្ជាក់ពី
ចំនួនកញ្ចប់ដែលរួមផ្សំបានជាហិប ក៏ប៉ុន្តែជននោះមិនត្រូវបានចាត់ទុកជាហារីកុងស៊ុលទេ ។ ក្រោយពីមានការ
ស្រុះស្រួលជាមួយបណ្តាអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ចមូលដ្ឋាន ស្ថានកុងស៊ុលអាចបញ្ជូនសមាជិកម្នាក់ក្នុងបណ្តាសមាជិក
របស់ខ្លួនទៅទទួលយកហិបនោះដោយផ្ទាល់ និង ដោយសេរីពីបញ្ជាការនាវា ឬ បញ្ជាការយន្តហោះនោះ ។

មាត្រា ១៖ ៣៦

ការទាក់ទងជាមួយបណ្តាអាណិកជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល

១- ដើម្បីអោយការបំពេញមុខងារកុងស៊ុលដែលពាក់ព័ន្ធដល់បណ្តាអាណិកជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលអាច
ប្រព្រឹត្តិទៅបានដោយងាយស្រួល ៖

ក- បណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុលត្រូវមានសេរីភាពក្នុងការទាក់ទងជាមួយបណ្តាអាណិកជននៃរដ្ឋដាក់
កុងស៊ុល និងជួបប្រាស្រ័យជាមួយជនទាំងនោះ ។ បណ្តាអាណិកជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលក៏ត្រូវមានសេរីភាពដូច
គ្នាក្នុងការទាក់ទង និងជួបប្រាស្រ័យជាមួយបណ្តាមន្ត្រីកុងស៊ុល ។

ខ- ប្រសិនបើសាមីជនស្នើសុំ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ត្រូវជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ ទៅប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល កាលណានៅក្នុងមណ្ឌលកុងស៊ុលមានអាណិកជនរបស់ខ្លួន ត្រូវចាប់ខ្លួន ឬត្រូវជាប់ពន្ធនាគារ ឬត្រូវឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដំបៅការកាត់ទោស ឬរាល់រូបភាពផ្សេងទៀតនៃការឃុំខ្លួន ។ រាល់ការទាក់ទងជនត្រូវចាប់ខ្លួន ជនជាប់ក្នុងពន្ធនាគារ ឬជនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ឬជនឃុំខ្លួនតាមរូបភាព ផ្សេងទៀត អាជ្ញាធរខាងលើនេះត្រូវទំនាក់ទំនងជាបន្ទាន់ដោយមកប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ។ បណ្តាអាជ្ញាធរនៃរដ្ឋម្ចាស់ ផ្ទះក៏ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាបន្ទាន់ដល់សាមីជន អំពីសិទ្ធិរបស់គេដែលមានចែងក្នុងអនុកថាខណ្ឌនេះ ។

គ- មន្ត្រីកុងស៊ុលមានសិទ្ធិទៅជួបប្រាស្រ័យជាមួយអាណិកជនណាម្នាក់នៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ដែលកំពុងជាប់ក្នុងពន្ធនាគារ កំពុងត្រូវជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្ន ឬកំពុងជាប់ឃុំឃាំង ដើម្បីប្រាស្រ័យជាមួយ ឬ ឆ្លើយឆ្លងលិខិតស្នាមជាមួយពួកគេ និងដើម្បីរៀបចំឱ្យមានតំណាងស្របច្បាប់របស់ពួកគេ ។ មន្ត្រីកុងស៊ុលក៏មានសិទ្ធិទៅជួបប្រាស្រ័យជាមួយអាណិកជនណាមួយនៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ដែលកំពុងជាប់ក្នុង ពន្ធនាគារ ឬ កំពុងត្រូវឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួន តាមការអនុវត្តសាលក្រមមួយ ។ ក៏ប៉ុន្តែ មន្ត្រីកុងស៊ុលត្រូវជៀសវាងមិនធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងជលប្រយោជន៍របស់អាណិកជនណាម្នាក់ ដែលត្រូវជាប់ពន្ធនា គារ ឬ ត្រូវឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ប្រសិនសាមីជននោះជំទាស់យ៉ាងជាក់លាក់មិនព្រមអោយធ្វើ ។

២- សិទ្ធិដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ត្រូវអនុវត្តឱ្យស្របទៅតាមក្នុងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ក៏ប៉ុន្តែច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនោះ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបានសម្រេច នូវគោលបំណងនៃសិទ្ធិដែលបានចែងក្នុងប្រការនេះ ។

ប្រ គ ៖ ៣៧

**កើតមានក្នុងករណីដែលមានមរណភាពអាណាព្យាបាល
ភាពតាមវិធីតំណាង ឬអាណាព្យាបាលភាពតាមវិធីឧបត្ថម្ភ
ឬគ្រោះថ្នាក់នានា និងគ្រោះថ្នាក់តាមផ្លូវអាគារ**

ប្រសិនបើបណ្តាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច នៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទទួលបានព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធបញ្ហាខាងលើ អាជ្ញាធរទាំងនោះមានភារកិច្ច ៖

- ក- ក្នុងករណីមានមរណភាពនៃអាណិកជនណាម្នាក់នៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលត្រូវជំរាបជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ ទៅប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលក្នុងមណ្ឌលដែលមានកើតឡើងនូវមរណភាពនោះ ។
- ខ- ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល ដែលមានសមត្ថកិច្ចនូវរាល់ករណីដែលមានការចាត់តាំងអា ណាព្យាបាលណាម្នាក់ ឬ អ្នកឧបត្ថម្ភណាម្នាក់ដែលធ្វើឡើងដើម្បីជាជលប្រយោជន៍របស់អធិតិជនណាម្នាក់ ឬ អាណិកជនជាអសមត្ថជននៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ។ ក៏ប៉ុន្តែ ការអនុវត្តច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះនៅតែរក្សាទុកដដែលចំពោះការចាត់តាំងអ្នកអាណាព្យាបាល ឬ អ្នកឧបត្ថម្ភនេះ ។

គ- ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលដែលនៅជិតជាងគេនិងទីកន្លែងដែលមានកើតគ្រោះថ្នាក់ កាលណាមាននាវាមួយ ឬ កប៉ាល់មួយមានសញ្ជាតិរបស់រដ្ឋដាក់កុងស៊ុលលង់លិច ឬ ក្បែរកុងស៊ុលសមុទ្រ ឬ ក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ កាលណាមានអាកាសយានមួយដែលមានចុះលេខក្នុងរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ទទួលគ្រោះថ្នាក់លើដែនដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ប្រការ ៣៨

ការទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

ក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន មន្ត្រីកុងស៊ុលអាចទំនាក់ទំនងជាមួយ :

- ១- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមូលដ្ឋាននៃមណ្ឌលកុងស៊ុលរបស់ខ្លួន
- ២- អាជ្ញាធរកណ្តាលនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ប្រសិនបើត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងទំលាប់ នៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬដោយកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនានា ។

ប្រការ ៣៩

អំណាច និង ភាគរ

១- ប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុលអាចដកហូតនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះនូវពន្ធ និងអាករដែលច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ នៃរដ្ឋដាក់កុងស៊ុលកំណត់ចំពោះលិខិតស្នាមកុងស៊ុល ។

២- ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានដកហូតជាពន្ធ និងអាករដូចចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ និង បណ្តាលលិខិតបង្កាន់ដៃនៃពន្ធអាករទាំងនោះ ត្រូវបានរួចពីពន្ធ និងអាករទាំងអស់ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ផ្នែក ២ : ការចោទប្រកាន់ បុព្វសិទ្ធិ និង អត្ថបទសិទ្ធិ របស់មន្ត្រីកុងស៊ុល និង សមាជិកជនរដ្ឋបាលនៃប៉ុស្តិ៍កុងស៊ុល

ប្រការ ៤០

ការការពារមន្ត្រីកុងស៊ុល

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវរារាំងកម្មន្ត្រីកុងស៊ុលដោយការគោរព និងត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីទប់ ស្កាត់រាល់ការប៉ះពាល់ដល់រូបកាយ ដល់សេរីភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជនទាំងនោះ ។

ប្រការ ១១៩

សិទ្ធិមិនត្រូវគេបំពានបន្តិកក្នុងស៊ុល

១- មន្ត្រីក្នុងស៊ុលមិនអាចត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរង់ចាំការកាត់ទោសបានឡើយ លើកលែងតែមានបទឧក្រិដ្ឋធ្ងន់ធ្ងរ និងបន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសម្រេចណាមួយពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចតុលាការ ។

២- លើកលែងតែករណីដូចចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះមន្ត្រីក្នុងស៊ុលមិនអាចត្រូវបានចាប់ ពន្ធនាគារ ឬ នៅក្រោមរូបភាពណាមួយផ្សេងទៀតនៃការកំរិតសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេបានឡើយ លើកលែង តែមានការអនុវត្តនូវសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពររបស់តុលាការ ។

៣- កាលណាមានបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវដាក់ប្តឹងចោទប្រកាន់ចំពោះមុខមន្ត្រីក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ មន្ត្រី នោះត្រូវតែចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ។ ក៏ប៉ុន្តែបណ្តឹងនោះត្រូវធ្វើដោយការគោរព ដោយសារតួនាទីជាផ្លូវការរបស់មន្ត្រីនោះ និងធ្វើឱ្យខានតិចបំផុតដល់ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល លើកលែង តែករណីដូចចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ។ ចំពោះបញ្ហាដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ត្រូវឃុំខ្លួនមន្ត្រីក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ ការប្តឹងចោទប្រកាន់ចំពោះមន្ត្រីនោះត្រូវធ្វើក្នុងរយៈ ពេលដ៏ខ្លីបំផុត ។

ប្រការ ១២០

នីតិការជូនដំណឹងពីករណីចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន ឬ ចោទប្រកាន់

ក្នុងករណីមានការចាប់ខ្លួន ឬការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នរង់ចាំការកាត់ទោសនៃសមាជិកបុគ្គលិកក្នុង ស៊ុលណាម្នាក់ ឬមានការចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌចំពោះជននោះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវជូនដំណឹងយ៉ាងប្រញាប់ ដល់ប្រធានស្ថានក្នុងស៊ុល ។ ប្រសិនបើប្រធានបុគ្គលិកក្នុងស៊ុលខ្លួនឯងត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការណាមួយក្នុងបណ្តា វិធានការទាំងនោះ រដ្ឋម្ចាស់ ផ្ទះត្រូវជូនដំណឹងពីបញ្ហានេះទៅរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលតាមផ្លូវការទូត ។

ប្រការ ១២១

នីតិយន្តការសិទ្ធិនៃការជំនុំជម្រះ

១- មន្ត្រីក្នុងស៊ុល និងនិយោជិកក្នុងស៊ុលមិនអាចត្រូវបានអាជ្ញាធរខាងតុលាការ និងរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះជំនុំជម្រះបានទេ ចំពោះសកម្មភាពទាំងឡាយដែលបានធ្វើក្នុងការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល ។

២- ក៏ប៉ុន្តែបណ្តាបទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ មិនអនុវត្តក្នុងករណីបណ្តឹងបទរដ្ឋប្បវេណី ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក- បណ្តាលមកពីការចុះកិច្ចសន្យាធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ ឬ និយោជិត ក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ដែលមិនបានចុះកិច្ចសន្យាដោយដាក់លាក់ក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារ របស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ឬ

ខ- ប្តឹងចោទដោយជនដទៃម្នាក់ពីការខូចខាត បណ្តាលពីគ្រោះថ្នាក់កើតឡើងក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ ផ្ទះដោយរថយន្ត នាវា ឬ អាកាសយាន ។

រូប ក ៖ ៤៤

កាតព្វកិច្ចត្រូវឆ្លើយជាសាក្សី

១- បណ្តាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល អាចត្រូវការហៅអោយចូលឆ្លើយជាសាក្សីនៅពេលមាន បណ្តឹងតុលាការ និងរដ្ឋបាល ។ និយោជិតក្នុងស៊ុល ឬ សមាជិកនៃបុគ្គលិកបំរើការណាម្នាក់មិនត្រូវ បដិសេធក្នុងការឆ្លើយជាសាក្សីទេ លើកលែងតែករណីទាំងឡាយដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការនេះ ។ ប្រសិនបើមន្ត្រីក្នុងស៊ុលម្នាក់បដិសេធមិនឆ្លើយជាសាក្សី គ្មានវិធានការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ទណ្ឌកម្មណាមួយអាចត្រូវ យកមកអនុវត្តលើមន្ត្រីនោះបានទេ ។

២- អាជ្ញាធរដែលទាមទារចម្លើយជាសាក្សីរបស់មន្ត្រីក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ ត្រូវជៀសវាងកុំអោយ រំខានដល់ការបំពេញមុខងាររបស់មន្ត្រីនោះ ។ អាជ្ញាធរអាចទទួលយកចម្លើយជាសាក្សីនៅលំនៅស្ថាន ឬ នៅប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ឬ ទទួលយកចម្លើយជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់មន្ត្រីនោះនៅគ្រប់ពេលវេលាដែលអាច ធ្វើទៅបាន ។

៣- បណ្តាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមិនមានការចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងស្តីពីបញ្ហាទាំងឡាយដែល ទាក់ទងដល់ការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន និងមិនចាំបាច់បង្ហាញលិខិតឆ្លើយឆ្លង និងឯកសារជាផ្លូវការផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងដល់បញ្ហានោះទេ ។ សមាជិកទាំងនោះក៏មានសិទ្ធិបដិសេធមិនផ្តល់ភស្តុតាងក្នុងនាមជាសាក្សី ជំនាញខាងច្បាប់របស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ។

រូប ក ៖ ៤៥

ការបដិសេធមិនទទួលយកនូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ

១- រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលអាចបដិសេធមិនទទួលយកបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិទាក់ទងនឹងសមាជិកណា ម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលដែលបានចែងក្នុងប្រការ ៤១-៤៣ និង ៤៤ ។

២- រៀបចំបណ្តាបទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការនេះចេញការបដិសេធត្រូវតែធ្វើដោយ ដាក់លាក់ជានិច្ច និង ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

៣- ប្រសិនបើមន្ត្រីក្នុងស៊ុលម្នាក់ ឬនិយោជិតក្នុងស៊ុលម្នាក់ដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្នុងរឿងមួយដែលខ្លួនអាច ទទួលអភ័យឯកសិទ្ធិនៃការជំនុំជម្រះក្តីស្របតាមប្រការ ៤៣ មន្ត្រីឬនិយោជិតក្នុងស៊ុលនោះពុំអាចលើកសំអាងពី អភ័យឯកសិទ្ធិនៃការជំនុំជម្រះក្តីចំពោះរាល់បណ្តឹងតបវិញដែលពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងបណ្តឹងដើម ។

៤- ការបដិសេធមិនទទួលយកនូវអភ័យឯកសិទ្ធិនៃការជំនុំជម្រះក្តីសំរាប់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ រដ្ឋបាល មិនបានចាត់ទុកថាជាការបដិសេធមិនទទួលយកអភ័យឯកសិទ្ធិ នៃវិធានការអនុវត្តសាលក្រមទេ ។ ចំពោះ វិធានការអនុវត្តសាលក្រមនេះចាំបាច់ត្រូវមានការបដិសេធមួយដោយឡែក ។

ប្រការ ៤៦

ការរួចផុតពីការចុះបញ្ជីជនបរទេស និង

ការអនុញ្ញាតអោយស្នាក់នៅ

១- មន្ត្រីក្នុងស៊ុល និងនិយោជិតក្នុងស៊ុលក៏ដូចជាសមាជិកគ្រួសារទាំងឡាយរបស់គេដែលរស់នៅ ជាមួយ ត្រូវបានរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ស្តីអំពីការចុះបញ្ជីជនបរទេស និងការអនុញ្ញាតអោយស្នាក់នៅ ។

២- ក៏ប៉ុន្តែ បណ្តាបទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះមិនអនុវត្តចំពោះនិយោជិតក្នុងស៊ុលដែល មិនមែនជានិយោជិតអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ឬ ដែលធ្វើសកម្មភាពឯកជនមានលក្ខណៈរកកំរៃ ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ និងមិនអាចអនុវត្តបានចំពោះ សមាជិកណាម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់និយោជិតនោះ ។

ប្រការ ៤៧

ការរួចផុតពីការកាន់ប័ណ្ណការងារ

១- ចំពោះសេវាទាំងឡាយដែលបានធ្វើសំរាប់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល សមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលត្រូវបាន រួចពីកាតព្វកិច្ចក្នុងការកាន់ប័ណ្ណការងារដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ស្តីពី ការប្រើប្រាស់កំលាំងពលកម្មបរទេស ។

២- បណ្តាសមាជិកនៃបុគ្គលិកឯកជននៃមន្ត្រីកុងស៊ុល និងបណ្តានិយោជិតកុងស៊ុលត្រូវបានរួចពី កាតព្វកិច្ចដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ប្រសិនបើអ្នកទាំងនោះមិនមានធ្វើការងារឯកជន អ្វីផ្សេងទៀត មានលក្ខណៈរកកំរៃក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

រូប គ ១ ៖ ៤៨

ការរួចផុតពីរបបសន្តិសុខសង្គម

១- ដោយស្ថិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការនេះ សមាជិកនៃបុគ្គលិកកុងស៊ុលដែលបាន ចំពេញសេវាកម្មដើម្បីរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល និងគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅជាមួយត្រូវបានរួចផុតពីបណ្តាបញ្ញត្តិ នៃសន្តិសុខសង្គមដែលអនុវត្តនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

២- ការរួចផុតពីរបបសន្តិសុខសង្គមដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃប្រការនេះ ក៏ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរចំពោះសមាជិកនៃបុគ្គលិកឯកជន ដែលបំរើការងារដាច់មុខអោយបុគ្គលិកកុងស៊ុលក្នុងលក្ខណៈ ដូចនេះ ៖

ក-ជននោះមិនមែនជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ក៏គ្មានទីលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋ ។

ខ-ជននោះស្ថិតក្រោមបណ្តាបញ្ញត្តិនៃសន្តិសុខសង្គម ដែលចូលជាធរមានក្នុងរដ្ឋដាក់កុងស៊ុល ឬ ក្នុងរដ្ឋមួយផ្សេងទៀត ។

៣- សមាជិកនៃបុគ្គលិកកុងស៊ុល ដែលជួលបុគ្គលទាំងឡាយដែលការរួចផុតពីរបបសន្តិសុខសង្គមដូច ចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រកាសនេះមិនបានអនុវត្តចំពោះពួកគេទេនោះ ត្រូវគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបណ្តា បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តិសុខសង្គមរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទំលាក់បន្ទុកទៅលើអ្នកជួល ។

៤- ការរួចផុតពីរបបសន្តិសុខសង្គមដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ និង ២ នៃប្រការនេះមិនបាន បដិសេធការចូលរួមដោយស្ម័គ្រចិត្តក្នុងរបបសន្តិសុខសង្គមរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ កាលណាការចូលរួមនេះត្រូវរដ្ឋនេះ យល់ព្រម ។

រូប គ ១ ៖ ៤៩

ការរួចផុតពីសារពើពន្ធ

១- មន្ត្រីកុងស៊ុល និងនិយោជិតកុងស៊ុល ក៏ដូចជាគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅជាមួយត្រូវបានរួច ផុតពីពន្ធដារ និងអាករជាតិ តំបន់ និងឃុំ លើរូបកាយ ឬ លើទ្រព្យសម្បត្តិលើកលែងតែ ៖

ក- ពន្ធដារមិនចំពោះទាំងឡាយដែលតាមធម្មតាត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងតំលៃទំនិញ ឬ សេវា

ខ- ពន្ធ និងអាករលើអសម្បត្តិមធ្យមក្នុងស្ថិតនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដោយស្ថិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃប្រការ ៣២

គ- ពន្ធលើអចលនទ្រព្យលើការស្នងមរតក និងលើការផ្ទេរដែលត្រូវបានដកហូតដោយរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះដោយស្ថិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃកថាខ័ណ្ឌ ខ នៃប្រការ ៥១

ឃ- ពន្ធ និងអាករលើប្រាក់ចំណូលឯកជន រួមទាំងប្រាក់ចំណេញជាមូលនិធិដែលមានប្រភពក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ និងពន្ធលើមូលនិធិដែលដកហូតលើវិនិយោគ ដែលបានធ្វើនៅតាមសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មឬហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ង- ពន្ធ និងអាករដែលដកហូតលើប្រាក់កំរៃ បានមកពីការងារឯកជនដែលបានធ្វើ

ច- ពន្ធចុះបញ្ជីការ ពន្ធក្រឡាបញ្ជី ពន្ធបញ្ចាំ និងតែមដែលស្ថិតក្រោម ខ ទាំងឡាយនៃប្រការ ៣២ ។

២- សមាជិកនៃបុគ្គលិកបំរើការងារ ត្រូវបានរួចផុតពីពន្ធ និងអាករលើប្រាក់បៀវត្សដែលខ្លួនបានទទួលពីការងាររបស់គេ ។

៣- សមាជិកនៃបុគ្គលិកក្នុងស៊ុលដែលជួលបុគ្គលផ្សេងៗ ដែលប្រាក់បៀវត្សមិនត្រូវបានរួចផុតពីពន្ធលើប្រាក់កំរៃក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះនោះ ត្រូវគោរពកាតព្វកិច្ចដែលច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះដែលបានទំលាក់បន្ទុកទៅលើនិយោជកក្នុងការហូតពន្ធលើប្រាក់កំរៃ ។

ប្រការ ៥០

ការរួចផុតពីពន្ធគយ និង ការត្រួតពិនិត្យរបស់គយ

១- យោងតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលខ្លួនអាចកំណត់យក រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអនុញ្ញាតិ ការនាំចូល និងអោយរួចផុតពីរាល់ពន្ធគយ អាករ និងពន្ធរួមផ្សំដទៃទៀត ក្រៅពីសោហ៊ុយនៃការតំកល់ទុកក្នុងឃ្លាំងការដឹកជញ្ជូន និងសោហ៊ុយដែលត្រូវចាយវាយសំរាប់សេវាដូចគ្នាចំពោះ :

ក- វត្ថុសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការរបស់បុគ្គលិកក្នុងស៊ុល

ខ- វត្ថុសំរាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់មន្ត្រីក្នុងស៊ុល ឬ បណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅជាមួយ រួមទាំងឥវ៉ាន់សំរាប់មកតាំងទីលំនៅរបស់គេ ។ ឥវ៉ាន់សំរាប់ប្រើប្រាស់មិនត្រូវអោយលើសពីចំនួនចាំបាច់សំរាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់របស់សាមីជនឡើយ ។

២- បណ្តានិយោជិតក្នុងស៊ុលទទួលបុព្វសិទ្ធិ និង ការរួចផុតដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះចំពោះវត្ថុដែលនាំចូលនៅពេលតាំងទីជាដំបូងរបស់ខ្លួន ។

៣- ឥវ៉ាន់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលនាំមកជាមួយរបស់មន្ត្រីក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់មន្ត្រីទាំងនោះដែលរស់នៅជាមួយត្រូវបានរួចផុតពីការត្រួតពិនិត្យ ។ ឥវ៉ាន់ទាំងនោះនឹងត្រូវដាក់អោយត្រួតពិនិត្យលុះ

ត្រាតែមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ថា ក្នុងឥរិយាបថនោះមានវត្ថុផ្សេងក្រៅពីវត្ថុដូចចែងក្នុងអនុកថាខ័ណ្ឌ ២ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ឬវត្ថុដែលការនាំចូល ឬនាំចេញត្រូវហាមឃាត់ដោយច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃចក្ខាឡីស័ករបស់រដ្ឋនេះ ។ ការត្រួតពិនិត្យនេះអាចធ្វើបានតែនៅចំពោះមុខនៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុល ឬ សមាជិកនៃសាមីគ្រួសារ ។

រូប ក ១ ៖ ៥១

មរតករបស់សមាជិកប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ឬ សមាជិកម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់ជននោះ

ក្នុងករណីមានសមាជិកម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ឬ សមាជិកម្នាក់នៃគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅជាមួយ ទទួលមរណភាព រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវ :

- ១- អនុញ្ញាតិអោយនាំចេញនូវសង្ហារឹមវត្ថុរបស់សព លើកលែងតែសង្ហារឹមវត្ថុដែលរកបានក្នុងរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះដែលការនាំចេញត្រូវហាមឃាត់នៅពេលមានមរណភាព
- ២- មិនត្រូវដកហូតពន្ធជាតិ តំបន់ ឬ ឃុំលើមរតក ឬ លើការផ្ទេរចលនវត្ថុដែលមានវត្ថុមានក្នុងរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះ ដោយមានតែវត្ថុមាននៃសពនៅក្នុងរដ្ឋនេះតែប៉ុណ្ណោះ ក្នុងឋានៈជាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ឬជា សមាជិកគ្រួសាររបស់សមាជិកម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។

រូប ក ១ ៖ ៥២

ការរួចផុតពីការផ្តល់កំលាំងកាយ

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវអោយបណ្តាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសមាជិកគ្រួសាររបស់គេដែលរស់នៅ ជាមួយបានរួចផុតពីរាល់ការផ្តល់កំលាំងកាយ និងរាល់សេវាកម្មជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ទោះតាមរូប ភាពណាផ្សេងទៀតក៏ដោយ និងពីបន្ទុកយោធា ដូចជាកំណែន វិភាគទាន និងលំនៅយោធា ។

រូប ក ១ ៖ ៥៣

ការចាប់ផ្តើម និង ការបញ្ចប់នូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិក្នុងស៊ុល

- ១- រាល់សមាជិកនៃស្ថានក្នុងស៊ុលទទួលនូវបុព្វសិទ្ធិ និង អភ័យឯកសិទ្ធិដែលកំណត់ដោយអនុសញ្ញា នេះ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលគេចូលដល់ទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដើម្បីមកកាន់ការងាររបស់ខ្លួន ឬ គិតចាប់ពីថ្ងៃចូល បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួននៅប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ប្រសិនបើសមាជិកនោះបានស្នាក់នៅលើទឹកដីនោះរួចហើយ ។

២- បណ្តាសមាជិកគ្រួសារនៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុលដែលរស់នៅជាមួយ រួមទាំងបណ្តាសមាជិកនៃ បុគ្គលិកឯកជនរបស់គេទទួលនូវបុព្វសិទ្ធិ និង អភ័យឯកសិទ្ធិដែលចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ គិតចាប់ពីកាល បរិច្ឆេទដែលគេបានទទួលបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិស្របទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ឬគិតចាប់ពី កាលបរិច្ឆេទដែលពួកគេបានចូលក្នុងទឹកដីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលពួកគេបានក្លាយជាសមា ជិកគ្រួសារ ឬជាបុគ្គលិកឯកជន ។

៣- នៅពេលដែលមុខងាររបស់សមាជិកណាម្នាក់នៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុលត្រូវបញ្ចប់បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យ ឯកសិទ្ធិរបស់សមាជិកនោះ ព្រមទាំងបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់បណ្តាសមាជិកគ្រួសារដែលរស់នៅជា មួយ ឬ បណ្តាសមាជិកនៃបុគ្គលិកឯកជនរបស់គេ ត្រូវអស់ជាធម្មតានៅពេលដែលជននោះចាកចេញពីទឹក ដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ការផុតកំណត់នៃថេរវេលាសមស្របមួយដែលទុកអោយជននោះដើម្បីចាកចេញ ប៉ុន្តែ បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ នោះនៅមានរហូតដល់ពេលនោះ ទោះបីមានវិវាទដោយអារុជក៏ដោយ ។ ចំណែកឯជនទាំងឡាយដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រការនេះ បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់គេត្រូវ អស់នៅពេលដែលជនទាំងនោះឈប់រស់នៅជាមួយ ឬ ឈប់បំពេញការងារអោយសមាជិកម្នាក់នៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុល ក៏ប៉ុន្តែត្រូវយល់ផងដែរថា ប្រសិនបើជនទាំងនោះមានបំណងចាកចេញពីទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះនៅក្នុងថេរវេលា មួយដ៏សមស្រប បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់គេទាំងនោះ នៅមានរហូតដល់ពេលចេញដំណើររបស់គេ ។

៤- ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះការងារដែលមន្ត្រីក្នុងស៊ុល ឬ និយោជិតក្នុងស៊ុលបានធ្វើក្នុងការបំពេញមុខងាររបស់ គេនោះ អភ័យឯកសិទ្ធិនៃការជំនុំជម្រះនៅមានក្នុងរយៈពេលមួយគ្មានកំណត់ ។

៥- ក្នុងករណីមានសមាជិកម្នាក់នៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុលទទួលមរណភាព បណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់គេ ដែលរស់នៅជាមួយបន្តប្រើប្រាស់នូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិដែលខ្លួនទទួលបានរហូតដល់កាលបរិច្ឆេទដែល ជនទាំងនោះចាកចេញពីទឹកដីនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬ រហូតដល់ពេលផុតកំណត់ថេរវេលាមួយដ៏សមស្របដែល ទុកអោយជនទាំងនោះដើម្បីចាកចេញ ។

រូប ៣ : ៥៤
កាតព្វកិច្ចនៃបណ្តាសមាជិក

១- ប្រសិនបើមន្ត្រីក្នុងស៊ុលឆ្លងកាត់ ឬ ស្ថិតនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋដទៃមួយទៀតដែលបានផ្តល់ទិដ្ឋាការ អោយមន្ត្រីនេះ ក្នុងករណីដែលទិដ្ឋាការនេះត្រូវមានជាចាំបាច់ ដើម្បីទៅបំពេញមុខងារ ឬ ទៅកាន់តំណែង ឬ ដើម្បីវិលត្រឡប់ទៅរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលវិញ រដ្ឋដទៃនោះត្រូវផ្តល់អោយមន្ត្រីនោះនូវអភ័យឯកសិទ្ធិដូចចែងក្នុង ប្រការផ្សេងៗនៃអនុសញ្ញានេះដែលអាចមានប្រយោជន៍ដល់ការឆ្លងកាត់ ឬ ការវិលត្រឡប់របស់ជននោះ ។ រដ្ឋដទៃនោះត្រូវធ្វើដូចគ្នាដែរ ចំពោះបណ្តាសមាជិកគ្រួសារដែលរស់នៅជាមួយ និងដែលទទួលបាននូវបុព្វសិទ្ធិ

និងអភ័យឯកសិទ្ធិដែលរួមដំណើរជាមួយមន្ត្រីក្នុងស៊ុល ឬ ដែលធ្វើដំណើរដោយឡែកដើម្បីទៅរស់នៅជាមួយ
មន្ត្រីក្នុងស៊ុល ឬ វិលត្រឡប់ទៅកាន់រដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលវិញ ។

២- ក្នុងលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងលក្ខណៈដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ រដ្ឋដទៃ
មិនត្រូវធ្វើឧបសគ្គដល់ការឆ្លងកាត់នៅលើទឹកដីខ្លួនរបស់បណ្តាសមាជិកដទៃទៀតនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងបណ្តា
សមាជិកគ្រួសាររបស់គេដែលរស់ជាមួយ ។

៣- បណ្តារដ្ឋដទៃត្រូវយល់ព្រមផ្តល់អោយនូវសេរីភាព និងការគាំពារនូវលិខិតឆ្លើយឆ្លងជាផ្លូវការ
និងការទាក់ទងជាផ្លូវការដល់ទៀតនៅពេលកំពុងឆ្លងកាត់ រួមទាំងលិខិតជាសញ្ញានិងលេខសំងាត់ ។ សេរីភាព
និង ការគាំពារនេះដូចគ្នានឹងសេរីភាពដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ យោងតាមអនុសញ្ញានេះ ។ បណ្តារដ្ឋ
ដទៃទាំងនោះត្រូវយល់ព្រមផ្តល់អោយនូវសិទ្ធិមិនត្រូវបំពានបំពាន និងការគាំពារដូចគ្នានឹងសិទ្ធិមិនត្រូវបំពាន
បំពាន និងការគាំពារដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ យោងតាមអនុសញ្ញានេះដល់បណ្តាហិបក្នុងស៊ុល ដែល
បានទទួលទិដ្ឋាការ ប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវមានទិដ្ឋាការនេះ និងដល់បណ្តាហិបក្នុងស៊ុលដែលឆ្លងកាត់ ។

៤- បណ្តាកាតព្វកិច្ចនៃរដ្ឋដទៃទាំងឡាយក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកថាខ័ណ្ឌ ១-២ និង ៣ នៃប្រការនេះ
អនុវត្តផងដែរចំពោះជនទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌទាំងនេះ ក៏ដូចជាបណ្តាការទាក់ទងជាផ្លូវការ និង
បណ្តាហិបក្នុងស៊ុល កាលបើវត្តមាននៃជន និងវត្ថុទាំងនេះនៅលើទឹកដីនៃរដ្ឋដទៃកើតឡើងដោយករណីមាន
ប្រធានសក្តិ ។

រូប គ ១ ៖ ៥៥

ការគោរពច្បាប់ និងបទបញ្ជាទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

១- ដោយមិនបោះបង់នូវបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ជនទាំងអស់ណាដែលទទួលនូវ បុព្វសិទ្ធិ
និងអភ័យឯកសិទ្ធិនេះ មានករណីកិច្ចត្រូវគោរពច្បាប់ និង បទបញ្ជាទាំងឡាយ របស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។ ជនទាំង
នោះក៏មានករណីកិច្ចមិនជ្រៀតជ្រែកចូលកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់រដ្ឋ នេះផងដែរ ។

២- បណ្តាទីស្ថានក្នុងស៊ុលនឹងមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់តាមបែបបទណាមួយដែលមិនសមស្រប នឹងការ
បំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលទេ ។

៣- បណ្តាបញ្ញត្តិក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រការនេះមិនបំបាត់ចោលនូវលទ្ធភាពតាំងបង្កើតការិយាល័យ
នៃអង្គការ ឬ ទីភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតក្នុងចំណែកណាមួយនៃអាគារដែលប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលតាំងនៅទេ ល្អិតណាអាគារ
ដែលប្រើប្រាស់ជាការិយាល័យទាំងនោះ ត្រូវបានខ័ណ្ឌផ្តាច់ពីអាគារដែលប្រើប្រាស់ដោយប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។
ក្នុងករណីនេះ ការិយាល័យចែងខាងលើក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ អនុសញ្ញានេះមិនត្រូវចាត់ទុកថា ជាចំណែកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុង
ស៊ុលទេ ។

រូប ក ១ ៖ ៥៦

ការធានារ៉ាប់រងចំពោះការខូចខាតដល់អ្នកដទៃ

បណ្តាសមាជិកនៃបុគ្គលក្នុងស៊ុល ត្រូវសំរេចខ្លួនតាមបណ្តាភាគព្វកិច្ចដែលច្បាប់ និងបទបញ្ជាទាំងឡាយ នៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ បានកំណត់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រងនូវការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការប្រើប្រាស់នូវរាល់ រថយន្ត នាវា ឬ អាកាសយាន ។

រូប ក ១ ៖ ៥៧

បណ្តាបទបញ្ញត្តិពិសេស ស្តីពីការធានារ៉ាប់រងដល់មានលក្ខណៈរកកម្រៃ

១- បណ្តាមន្ត្រីក្នុងស៊ុលអាជីពនិងមិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈ ឬ ពាណិជ្ជកម្មណាមួយក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដើម្បីរកកម្រៃផ្ទាល់ខ្លួនឡើយ ។

២- បណ្តាបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិចែងក្នុងជំពូកនេះនឹងមិនត្រូវបានផ្តល់ទៅ ៖

ក- បណ្តានិយោជិតក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសមាជិកនៃបុគ្គលិកបំរើការងារដែលបំពេញការងារ ឯកជនមានលក្ខណៈរកកម្រៃក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

ខ- បណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសារនៃជនណាម្នាក់ដូចមានចែងក្នុងអនុកថាខ័ណ្ឌ ក នៃកថាខ័ណ្ឌ នេះ និងបណ្តាសមាជិកបុគ្គលិកឯកជនរបស់គេ

គ- បណ្តាសមាជិកគ្រួសារនៃសមាជិកម្នាក់នៃបុគ្គលក្នុងស៊ុលដែលបំពេញការងារឯកជនខ្លួនឯង មានលក្ខណៈរកកម្រៃក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ។

ជំពូក III

របបដែលអាចអនុវត្តចំពោះមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស

និង បណ្តាបុគ្គលក្នុងស៊ុលដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីទាំងនោះ

រូប ក ១ ៖ ៥៨

បញ្ញត្តិទូទៅ ស្តីពីភាពងាយស្រួលនៃបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ

១- បណ្តាបញ្ញត្តិទូទៅស្តីពីភាពងាយស្រួលនៃបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិ

- បណ្តាប្រការ ២៨-២៩-៣០-៣៤-៣៥-៣៦-៣៧-៣៨ និង ៣៩ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការ ៥៤ និង បណ្តាកថាខ័ណ្ឌ ២ និង ៣ នៃប្រការ ៥៥ អនុវត្តចំពោះបណ្តាបុគ្គលក្នុងស៊ុលដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុង ស៊ុលកិត្តិយស ។ ម្យ៉ាងទៀតភាពងាយស្រួលនៃបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិនៃបុគ្គលក្នុងស៊ុលនេះ ត្រូវបានកំណត់ ដោយប្រការ ៥៩-៦០ និង ៦២ ។

២- បណ្តាប្រការ ៤២ និង ៤៣ កថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការ ៤៤ បណ្តាប្រការ ៤៥ និង ៥៣ និង កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការ ៥៥ អនុវត្តចំពោះមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស ។ ម្យ៉ាងទៀត ភាពងាយស្រួលនៃបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិនៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុលទាំងនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយប្រការ ៦៣-៦៤-៦៥-៦៦ និង ៦៧ ។

៣- បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិទាំងឡាយដែលចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ មិនត្រូវបានផ្តល់អោយ ដល់បណ្តាសមាជិកគ្រួសារនៃមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសណាម្នាក់ ឬ និយោជិតក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ដែលបំរើការងារក្នុងប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយ ដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសម្នាក់ ។

៤- ការប្តូរទៅមកនូវហិបក្នុងស៊ុលរវាងប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ២ តាំងនៅក្នុងប្រទេស ២ ផ្សេងពីគ្នាហើយដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសអាចធ្វើបានលុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះទាំងពីរ ។

រូប គ ១ : ៥៩
ការការពារទីស្ថានក្នុងស៊ុល

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះចាត់វិធានការណ៍ចាំបាច់ទាំងឡាយ ដើម្បីការពារទីឋានទាំងឡាយនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសម្នាក់ និងទប់ស្កាត់មិនអោយទីស្ថានទាំងនោះត្រូវគេបំពាន ឬ ធ្វើអោយខូចខាត និង មិនអោយមានកករណ៍ដល់សន្តិសុខនៃស្ថានក្នុងស៊ុល ឬ កិត្តិយសរបស់ស្ថានក្នុងស៊ុលត្រូវអាប់អោន ។

រូប គ ១ : ៦០
ការរួចផុតពីសារពើពន្ធនៃបណ្តាទីស្ថានក្នុងស៊ុល

១- បណ្តាទីស្ថាននៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលមួយដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសម្នាក់ ហើយដែលរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលជាម្ចាស់ ឬ ជាអ្នកជួលត្រូវបានរួចពន្ធ និងអាករជាតិ តំបន់ ឬ ឃុំ គ្រប់ប្រភេទ ដរាបណាពន្ធទាំងនោះមិនមែនជាពន្ធដែលដកហូតជាក់រៃនៃការងារឯកជនដែល គេបានធ្វើអោយក្នុងស៊ុល ។

២- ការរួចផុតពីសារពើពន្ធដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ មិនអនុវត្តចំពោះពន្ធ និងអាករទាំងនោះទេ កាលណាពន្ធ និងអាករទាំងនោះយោងតាមច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវជាបន្ទុករបស់បណ្តាជនដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ។

រូប គ ១ ៖ ៦១

សិទ្ធិមិនត្រូវគេបំពានបំពានរបស់ប័ណ្ណសារដ្ឋាន និងឯកសារក្នុងស៊ុល

ប័ណ្ណសារដ្ឋាន និងឯកសារទាំងឡាយនៃបុគ្គលក្នុងស៊ុលមួយដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស មិនត្រូវបានគេបំពានបំពាននៅគ្រប់ពេលវេលា និងគ្រប់ទីកន្លែងប្រសិនបើប័ណ្ណសារដ្ឋាន និងឯកសារទាំងនោះ ត្រូវបានរក្សាទុកដោយឡែកពីក្រដាសស្នាម និងឯកសារដទៃទៀត និងជាពិសេសពីលិខិតឆ្លើយឆ្លង ឯកជនរបស់ប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុល ឬ ពីរាល់ជនដែលធ្វើការជាមួយប្រធានបុគ្គលក្នុងស៊ុល ព្រមទាំងទ្រព្យសម្បត្តិ សៀវភៅ ឬ ឯកសារទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធដល់មុខរបរ ឬ ជំនួញរបស់ជនទាំងនោះ ។

រូប គ ១ ៖ ៦២

ការរួចផុតពីពន្ធគយ

អាស្រ័យដោយច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលខ្លួនអាចអនុម័តយក រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអនុញ្ញាតិការនាំ ចូលព្រមទាំងផ្តល់ការរួចផុតពីពន្ធគយ អាករ* និងពន្ធបន្ទាប់បន្សំដទៃទៀតក្រៅពីសោហ៊ុយសំរាប់ការផែរក្សា ទុកការដឹកជញ្ជូន និងសោហ៊ុយសំរាប់សេវាប្រហាក់ប្រហែលគ្នាចំពោះសំភារៈដូចខាងក្រោម ប្រសិនបើ សំភារៈទាំងនោះសំរាប់ប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការរបស់បុគ្គលក្នុងស៊ុលដែលដឹកនាំដោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស : សញ្ញា ជាតិ ទង់ជាតិ ផ្ទាំងសំគាល់ ត្រាច់ និង ត្រាតូច សៀវភៅអាន លិខិតស្នាម បោះពុម្ពជាផ្លូវការ សង្ហារឹមវត្ថុសំរាប់ការិយាល័យ សំភារៈប្រើប្រាស់សំរាប់ការិយាល័យ និងសំភារៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នាដែល ផ្តល់មកអោយស្ថានក្នុងស៊ុលដោយរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ឬ តាមសំណើរបស់បុគ្គលក្នុងស៊ុល ។

រូប គ ១ ៖ ៦៣

នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

កាលណាមាននីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមួយត្រូវបានដាក់ចោទលើមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសណាម្នាក់ មន្ត្រីនោះត្រូវ តែចូលខ្លួននៅចំពោះមុខអាជ្ញាធរសមត្ថកិច្ច ។ ក៏ប៉ុន្តែ នីតិវិធីត្រូវធ្វើប្រកបដោយការគោរពចំពោះមន្ត្រីនោះ ដោយគិតទៅដល់តួនាទីជាផ្លូវការរបស់មន្ត្រីនោះ និងក្នុងលក្ខណៈមួយដែលរំខានតិចតួចដល់ការបំពេញមុខងារ ក្នុងស៊ុល លើកលែងតែមន្ត្រីនោះត្រូវចាប់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ។ បើកាលណាមាន ការចាំបាច់ត្រូវឃុំខ្លួនមន្ត្រីក្នុងស៊ុល កិត្តិយសណាម្នាក់ នីតិវិធីចោទប្រកាន់លើមន្ត្រីនោះត្រូវផ្អែម ធ្វើក្នុងកាលដំណាច់បំផុត ។

រូប គ ១ ៖ ៦៤

ការការពារមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវតែផ្តល់ដល់មន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសនូវការការពារ ដែលជាការចាំបាច់ដល់តួនាទីជាផ្លូវការ របស់មន្ត្រីនោះ ។

រូប គ ១ ៖ ៦៥

ការរួចផុតពីការចុះបញ្ជីជនបរទេស និងប័ណ្ណស្នាក់អាស្រ័យ

មន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស លើកលែងតែជនទាំងឡាយណាដែលប្រកបរបរវិជ្ជាជីវៈ ឬ ជំនួញក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ ផ្ទះដើម្បីផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ត្រូវរួចផុតពីកាតព្វកិច្ច ទាំងអស់ដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិនៃរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះ ស្តីពីការចុះបញ្ជីជនបរទេស និងប័ណ្ណស្នាក់អាស្រ័យ ។

រូប គ ១ ៖ ៦៦

ការរួចផុតពីសារពើពន្ធ

មន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសត្រូវបានរួចផុតពីពន្ធ អាករទាំងអស់លើប្រាក់កំរៃ និងប្រាក់បៀវត្សដែលខ្លួន បានទទួលពីរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុលដោយសារការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល ។

រូប គ ១ ៖ ៦៧

ការរួចផុតពីសេវាកម្មផ្ទាល់ខ្លួន និងការរួចវិភាគទាន

រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវអោយមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយសទាំងឡាយរួចផុតពីសេវាកម្មផ្ទាល់ខ្លួន និងសេវាកម្ម សាធារណៈ ទាំងអស់ទោះបីប្រភេទណាក៏ដោយ ព្រមទាំងរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចយោធាផ្សេងៗ ដូចជាកាតព្វកិច្ច ពាក់ព័ន្ធ នឹងកំណែនជាសំភារៈ វិភាគទាន និងលំនៅយោធា ។

រូប ក ៖ ៦៨

លក្ខណៈតាមធាន មិនបង្ខំនៃការដាក់អោយមានមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស

រដ្ឋនីមួយៗ មានសេរីភាពក្នុងការសំរេចថា ខ្លួននឹងចាត់តាំង ឬ នឹងទទួលនូវបណ្តាមន្ត្រីក្នុងស៊ុលកិត្តិយស ។

ជំពូក ៣ IV

បណ្តាបញ្ញត្តិទូទៅ :

រូប ក ៖ ៦៩

បណ្តាស្តាប់ការក្នុងស៊ុលដែលមិនមែនជាប្រធានមុន្នីក្នុងស៊ុល

១- រដ្ឋនីមួយៗមានសេរីភាពក្នុងការសំរេចថាខ្លួននឹងដាក់ ឬនឹងទទួលទីភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុលដឹកនាំដោយ ភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុលដែលមិនត្រូវបានចាត់តាំងជាប្រធានស្ថានក្នុងស៊ុលពីរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ។

២- បណ្តាលក្នុងដែលក្នុងនោះបណ្តាទីភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុលដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ អាច បំពេញសកម្មភាពរបស់ខ្លួនបាន ក៏ដូចជាបុព្វសិទ្ធិ និង អភ័យឯកសិទ្ធិដែលភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុលជាអ្នកគ្រប់គ្រងទី ភ្នាក់ងារក្នុងស៊ុលទាំងនោះអាចទទួលបាន ត្រូវបានកំណត់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល និងរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះ ។

រូប ក ៖ ៧០

ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលដោយបេសកកម្មទូត

១- បើ ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ អនុវត្តផងដែរចំពោះការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុលដោយ បេសកកម្មទូតបើសិនសភាពការអនុញ្ញាត ។

២- បណ្តាលឈ្មោះនៃសមាជិកទាំងឡាយនៃបេសកកម្មទូត ដែលចាត់តាំងអោយទទួលបន្ទុកផ្នែក ក្នុងស៊ុល ឬ ចាត់អោយបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល ត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រសួងការបរទេសនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬទៅ អាជ្ញាធរដែលក្រសួងនេះចាត់តាំងឡើង ។

៣- ក្នុងការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល បេសកកម្មទូតអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយ :

ក- បណ្តាអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាននៃមណ្ឌលក្នុងស៊ុល

ខ- បណ្តាអាជ្ញាធរថ្នាក់មជ្ឈឹមនៃរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះប្រសិនបើច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងទំនៀមទំលាប់នៃ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ឬក៏កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ស្តីពីបញ្ហានេះ អនុញ្ញាតអោយធ្វើបែបនេះ ។

៤- បណ្តាបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់បណ្តាសមាជិកនៃបេសកកម្មទូតដូចចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២ នៃប្រការនេះនៅតែត្រូវបានកំណត់ដោយក្បួនខ្នាតនៃច្បាប់អន្តរជាតិទាក់ទងនឹងទំនាក់ទំនងការទូត ។

រូប ក ១ ៖ ៧១

ពលរដ្ឋ ឬជនដែលស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ

១- លើកលែងតែរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះផ្តល់អោយនូវភាពងាយស្រួល បុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិបន្ថែមទៀត មន្ត្រីក្នុងស៊ុលដែលជាពលរដ្ឋ ឬ អ្នកស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ត្រូវទទួលអភ័យឯកសិទ្ធិនៃការ ជំនុំជំរះក្តី និងសិទ្ធិមិនត្រូវគេបំពានបំពានលើរូបកាយ តែចំពោះសកម្មភាពជាផ្លូវការដែលបានធ្វើក្នុងការបំពេញ មុខងាររបស់ខ្លួន និង បុព្វសិទ្ធិដូចចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការ ៤៤ ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះមន្ត្រីក្នុងស៊ុលទាំងនោះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះក៏ត្រូវប្រកាន់យកផងដែរ នូវកាតព្វកិច្ចដែលចែងក្នុងប្រការ ៤២ ។ ប្រសិនបើមានបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវចោទប្រកាន់លើមន្ត្រីក្នុងស៊ុលណាម្នាក់ នីតិវិធីនោះត្រូវតែធ្វើតាមរបៀបណាដែលរំខានយ៉ាងតិចបំផុត ដល់ការបំពេញមុខងារក្នុងស៊ុល លើកលែងតែសាមីជនត្រូវគេចាប់ខ្លួន ឬ ឃុំខ្លួន ។

២- បណ្តាសមាជិកនៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលដទៃទៀតដែលជាពលរដ្ឋ ឬ អ្នកស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋ ម្ចាស់ផ្ទះ និងបណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់គេ ក៏ដូចជាបណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសារមន្ត្រីក្នុងស៊ុលដែលចែងក្នុង កថាខ័ណ្ឌ ១ នៃប្រការនេះ ទទួលបាននូវភាពងាយស្រួលនៃបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិតែក្នុងលក្ខណៈដែល រដ្ឋនេះផ្តល់ឱ្យប៉ុណ្ណោះ ។ បណ្តាសមាជិកនៃគ្រួសាររបស់សមាជិកណាម្នាក់នៃប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល និងបណ្តាសមា ជិកបុគ្គលិកឯកជនដែលជាពលរដ្ឋ ឬ អ្នកស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ត្រូវទទួលបាននូវភាពងាយ ស្រួលបុព្វសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិតែក្នុងលក្ខណៈដែលរដ្ឋនេះផ្តល់ឱ្យប៉ុណ្ណោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះត្រូវធ្វើការ ជំនុំជំរះរបស់ខ្លួនលើជនទាំងនោះ ដោយធ្វើយ៉ាងណាកុំអោយរំខានហួសប្រមាណដល់ការបំពេញមុខងាររបស់ ប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុល ។

រូប ក ១ ៖ ៧២

ការរើសអើង

១- ក្នុងការអនុវត្តន៍នូវបណ្តា ២ នៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះមិនត្រូវធ្វើការរើសអើងរវាងរដ្ឋទាំង ឡាយឡើយ ។

២- ទោះយ៉ាងណាក៏មិនត្រូវចាត់ទុកថាជាការរើសអើងឡើយក្នុងករណី :

ក- នៅពេលដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះអនុវត្តដោយតឹងតែងនូវខណ្ឌមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ដោយសារ មានការអនុវត្តន៍ដ៏តឹងតែងនៃ ២ នោះចំពោះប៉ុស្តិ៍ក្នុងស៊ុលរបស់ខ្លួនក្នុងរដ្ឋដាក់ក្នុងស៊ុល ។

ខ- នៅពេលដែលបណ្តារដ្ឋបានផ្តល់អោយគ្នាទៅវិញទៅមកតាមទំលាប់ ឬតាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងនូវការរាប់រកមួយប្រសើរជាងតម្រូវការបណ្តា ខ ទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

រូប គ ១ ៖ ៧៣

**ទំនាក់ទំនងរវាងអនុសញ្ញានេះ និង
កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដទៃទៀត**

១- បណ្តា ខ នៃអនុសញ្ញានេះមិនប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដទៃទៀតដែលចូលជាធរមានក្នុងការទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តារដ្ឋជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនោះទេ ។

២- គ្មាន ខ ណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះហាមឃាត់ដល់រដ្ឋផ្សេងៗមិនអោយចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិនានា ដែលបញ្ជាក់បន្ថែម ឬពង្រីកនូវបណ្តា ខ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

ជំពូក V

អវសានបញ្ញត្តិ

រូប គ ១ ៖ ៧៤

ការចុះហត្ថលេខា

អនុសញ្ញានេះនឹងបើកចំហសំរាប់ការចុះហត្ថលេខា ដោយរដ្ឋជាសមាជិកទាំងឡាយរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឬ ស្ថាប័នជំនាញណាមួយ ឬរដ្ឋជាភាគីនៃលក្ខន្តិកៈរបស់តុលាការអន្តរជាតិ និង រាល់រដ្ឋដទៃទៀតដែលត្រូវបានមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិអញ្ជើញឱ្យចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ តាមបែបបទដូចតទៅ គឺរហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៦៣ នៅក្រសួងការបរទេសនៃសាធារណរដ្ឋអូទ្រីស និងបន្តទៅទៀតរហូតដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៩៦៤ នៅទីស្នាក់ការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅក្រុងញ៉ូវយ៉ក ។

រូប គ ១ ៖ ៧៥

ការផ្តល់សច្ចាប័ន

អនុសញ្ញានេះ នឹងត្រូវដាក់សុំសច្ចាប័ន ។ លិខិតុបករណ៍សច្ចាប័ននឹងត្រូវតំកល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ប្រការ ៧៦

ការចូលជាសមាជិក

អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវបានដាក់អោយរាល់រដ្ឋណាដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទមួយនៃប្រភេទទាំង ៤ ដូចចែងក្នុងប្រការ ៧៤ ចូលរួមជាសមាជិក ។ បណ្តាវិធីវិធានការណ៍នៃការចូលជាសមាជិក ត្រូវតែកំណត់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

ប្រការ ៧៧

ការចូលជាធរមាន

១- អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមាន ៣០ ថ្ងៃក្រោយពេលតែងតែកំណត់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនូវវិធីវិធានការណ៍សម្រាប់ ឬ ការភ្ជាប់ខ្លួនចូលជាភាគីចំនួន ២២ ។

២- ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗដែលអោយសម្រាប់លើអនុសញ្ញា ឬភ្ជាប់ខ្លួនចូលជាភាគីបន្ទាប់ពីការតែងតែកំណត់ទុកនូវវិធីវិធានការណ៍សម្រាប់ ឬ ការភ្ជាប់ខ្លួនចូលជាភាគីចំនួន ២២ អនុសញ្ញានឹងចូលជាធរមាន ៣០ ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការ តែងតែកំណត់ទុកវិធីវិធានការណ៍សម្រាប់នេះ ។

ប្រការ ៧៨

ការជូនដំណឹងដោយអគ្គលេខាធិការ

អគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនឹងជូនដំណឹងទៅរដ្ឋទាំងអស់ដែលស្ថិតក្នុងប្រភេទមួយនៃបណ្តាប្រភេទទាំង ៤ ចែងក្នុងប្រការ ៧៤ ៖

១- បណ្តាហត្ថលេខាដែលបានចុះលើអនុសញ្ញានេះ និង ការតែងតែកំណត់ទុកវិធីវិធានការណ៍សម្រាប់ ឬ ការភ្ជាប់ខ្លួនចូលជាភាគី ស្របតាមប្រការ ៧៤- ៧៥ និង ៧៦ ។

២- កាលបរិច្ឆេទដែលអនុសញ្ញានេះ នឹងត្រូវចូលជាធរមានស្របតាមប្រការ ៧៧ ។

រូប គ ៖ ៧៩

អត្ថបទដែលមានតម្លៃយកជាការធានា

ច្បាប់ដើមនៃអនុសញ្ញានេះ ជាភាសាអង់គ្លេស ចិន អេស្ប៉ាញ៉ុល បារាំង និង រុស្ស៊ី មានតម្លៃស្មើគ្នា និងត្រូវតែកំណត់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលនឹងចំណងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម បញ្ជូនទៅគ្រប់រដ្ឋទាំងអស់ដែល ស្ថិតក្នុងប្រភេទមួយនៃបណ្តាប្រភេទទាំង ៤ ដូចចែងក្នុងប្រការ ៧៤ ។

អាស្រ័យហេតុនេះ តំណាងពេញសិទ្ធិដែលបានការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ពីរដ្ឋាភិបាលរៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញានេះ ។

ធ្វើនៅទីក្រុងវីយ៉ែន ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៦៣